

ПАГОНЯ

**Чацвер
9 верасня 1999 г.
№ 54 (431)
Кошт 50.000 руб.**

Час падцягваць папругі

Пытанні забеспячэння камбікармамі жывёлагадоўчай галіны абмяркоўваліся на пазачарговым пасяджэнні Гарадзенскага аблвыканкама, якое прайшло напачатку гэтага тыдня.

У ім узялі ўдзел кіраўнікі абласной «вертыкалі» усіх узроўняў. Адначасна, у прыватнасці, што ў сувязі з недаборам зерня, сёлта ў вобласці ўзніклі сур'ёзныя праблемы. Так, для планавай вытворчасці камбікармоў неабходна набыць 220 тысяч тон зерня, а на спажывецкі патрэбы неабходна мець 30 тысяч тон харчовай пшаніцы. Агульны кошт неабходных для гэтага сродкаў складае 26 мільёнаў даляраў ЗША. Вядома, вобласць такімі сродкамі не валодае. У выніку пасяджэння прынята рашэнне аб'явіць канкама для суб'ектаў гаспадарання — незалежна ад форм уласнасці — ўстаноўлення дзяржаўнага заданні па выдзяленні канверсійнай валюты, а таксама валютаўтвараючых тавараў.

Банкі вобласці атрималі штомесячнае заданне па выдзяленні крэдытаў пад 50 працэнтаў стаўкі рэфінансавання для бартэрных здзелак і набыцця валюты.

Антон Лабовіч

Замест вучобы - на палеткі!

Гарадзенскі аблвыканкам зацвердзіў рас-
падаржэнне аб накіраванні студэнцкіх сельскагаспа-
дарчых атрадаў з навучальных устаноў на сель-
гасработы. Усяго на ўборцы ўраджаю
сельгаспрадукцыі гэтай восенню будзе
задзейнічана 8 тысяч 800 навучэнцаў вучылішчаў
і тэхнікумаў, якія выедуць у гаспадаркі вобласці 6
верасня. Найбольшая іх колькасць будзе
накіравана ў Лідскі, Гарадзенскі і Ваўкавыскі раё-
ны: 1220, 1085 і 860 чалавек адпаведна. Навучэн-
цы не паедуць толькі ў Свіслацкі раён.

Ася Куніцкая

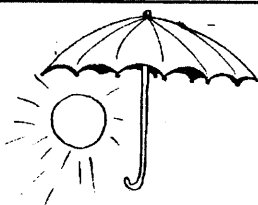
Гарадзенцы - самая стойкія

**Большасць прадпрымальнікаў краіны
выйшлі сёння на свае працоўныя месцы. Усё
яшчэ не працуюць рэзавыя рынкі
Баранавічаў (Брэсцкая вобласць) і Гродна.**

Пра гэта паведаміла намеснік старшыні Аб'яднанага камітэта прафсаюза прадпрыемльнікаў Мінска Мая Сінайская. Паводле яе слоў, 8 верасня ў віцэ-прэм'ера Генадзі Навіцкага павінна адбыцца рабочае пасяджэнне, у якім возьмуць удзел прадстаўнікі прафсаюзных структур з усіх рэгіёнаў краіны, а таксама намеснікі старшын у абласных выканаўчых камітэтах, прадстаўнікі МУС, Міністэрства аховы здароўя, Міністэрства гандлю, Міністэрства фінансаў, Міністэрства прадпрыемліцтва і інвестыцый, Камітэта дзяржаўнага кантролю, Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, аддзелу фінансавых расследаванняў пры Савеце Міністраў Беларусі. Падчас пасяджэння плануецца абмеркаваць пытанні, звязаныя з увядзеннем у дзеянне асобных палажэнняў дэкрэта А.Лукашэнка N 14 ад 4 жніўня 1997 года «Аб некаторых захадах па ўпарадкаванні эканамічных адносін».

Предстаўнікі прафсаюзаў маюць намер запатрабаваць ад улад выдзеліць асобным пунктам патрабаванні, якія датычацца прыватных прадпрыемстваў, аддзяліўшы іх ад патрабаванняў, якія адносяцца да юрыдычных асоб. Як заявіла М.Сінайская, калі прадстаўнікі прафсаюзаў рэспублікі не знойдуць кампраміснага рашэння з уладамі, яны плануюць з 1 кастрычніка распачаць арганізаваную акцыю пратэсту са страйкамі і нявыплатамі падаткаў у бюджэт.

Вольга Кандрацева

HABOP'E

10 і 11 верасня - пераважна без ападкаў. Вецер паўночна-заходні, 4-9 м/с. Тэмпература паветра ўначы +8...+13, удзень +20...+25.

Як сталіністи адключылі ў ПАГОНІ электрычнасць

У мінулу п'ятницю, 3-го вересня, у ПАГОНІ цілий день була адключена електрична енергія. У зв'язі з цим амаль на сем гадзін робота рэдакції була паралізована. Нехта Ваня (електрик ЖЭС-5) ужо ранку, зробивши пасмоктаючы цыгарету, «выд-рау» з гнёздаў засцерагальнікі і паставіў на электрашчыток пломбу. Тым самым паставіў сябе і сваё ведамства вышэй за «Закон аб друку», і Сувєтнуу дэкларацыю праву чалавека, дзе права свабодна і бесперашкодна збіраць і распаўсюдж-ваць інфармацыю за журналістамі замацавана на самым высокім узроўні.

Гэтай рашучай акцыі камунальных цэнзараў папярэднічала перадача нам пад роспіс 1-га верасня некалькіх лістоў папяроснай паперы, дзе начальнік ЖЭС-5 Л.Трацэўская і бухгалтар Т.Сінякова, паведамілі што па стану на 1.08.99 года мы маем перад імі вялікую запачычанасць у памеры 17 мільянаў 784 тысячы 480 рублёў. Ад нас патрабавалася заплаціць усё ў поўным аб'ёме да 3-га верасня, інакш «на аснове імя сагласення N959 от 25.07.97 года Гродненские электросети дают согласие на отключение от сети арендаторов ЖРЭУ».

-Арендатары завінаваціліся нам мільярды грошай. Ёсць людзі, якія не аплочваюць за квартэру гадамі, - гаворыць гадоўны інжынер ЖРЭУ Ціханаў. -Таму мы атрымалі ад улады дазвол на такія дзеянні... Я разумею, што вы за дэмакратыю і таму падобнае... Але у 37-ым годзе пры Сталіне за раскраданне сацыялістычнай маёмасці Вас бы проста расстралялі...

Вось як усё проста. Спачатку прыхільнікі Сталіна з дзяржаўнымі пасадамі даводзяць беларусаў да жабрацтва, заганяюць падпрямемства ў фінансавы тупік. А потым прапаноўць «про-

Улічваючы, што ніякай запазычанасці перад камунальнікамі мы не мелі, мы проста пасмяяліся над камунальнай законатворчасцю, якая не толькі не адпавядае законам Беларусі, але і не стасуецца нават з законамі логікі. І сапраўды, прычым тут аплата за арэнду да электраэнергіі? Хіба што «з огороде бузина, а в Києве дядька». Аднак ужо ў пятніцу нам было не да смеху...

Адчайныя спробы вырашыць пытанне на тэлефону ні да чаго не прывялі. Шматлікія дзяжурныя, якія сядзелі на месцы, адказвалі за сваіх непаседлівых начальнікаў, што трэба чакаць, чакаць... Нарэшце, выбіраюся непасрэдна ў ЖРЭУ Ленінскага раёна Гродна.

- Арднатары завінаваціліся нам мільярды грошай. Ёсць людзі, якія не аплочаваюць за кватэру дадзі, - гаворыць гадоўны інжынер ЖРЭУ Ціханаў. - Таму мы атрымалі ад улады дазвол на такія дзеянні... Я разумею, што вы за дэмакратыю і таму падобнае... Але у 37-ым годзе пры Сталіне за раскрасаданне сацыялістычнай маёмасці Вас былі проста расстралялі...

Вось як усё проста. Спачатку прыхільнікі Сталіна з дзяржаўнымі пасадамі даводзяць беларусаў да жабрацтва, заганяюць прадпрыемствы ў фінансавы тупік. А потым прапануюць «простыя рэцэпты» аздараўлення эканомікі - кулю ў патыліцу, Курапаты, ГУЛАГ... Такім людзям і ў галаву не прыходзіць, што ў сталінізму-лукашызму ёсць альтэрнатыва. І гэтай альтэрнатывай з'яўляюцца высокая заробкі, якіх

Ці прыдасца сусветны досвед?

Прадстаўнічы семінар з удзелам вядомых беларускіх правазнаўцаў, палітыкаў і грамадскіх дзеячоў пройдзе 11-12 верасня ў Гродне.

Тэма семінара, арганізаванага цэнтрам Канстытуцыяналізма і правазнаўча-прававых даследаванняў (Менск) – «Выбарчае права – сутэсны досвед і Рэспубліка Беларусь». У праграме мерапрыемства – выступ суддзяў Канстытуцыйнага суда ў адстаўцы Аляксандра Вашкевіча і Міхаіла Чудакова, былога старшыні Вярхоўнага Савета Аляксандра Дабравольскага і Сямёна Домаша дзі іншыя вядомыя ў Беларусі асобы.

Вітайт Руднік

Не адкладвайце падпіску на заўтра!

Ф. РД-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі
Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету / часопіс

63124

"ПАГОНЯ"

індэкс выдання

(назва выдання)

Колькасць
камплектаў

1

На 19 99 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									X	X	X

Куды

(паштовы індэкс)

(адрас)

Каму

(прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТАЧКА

на газету / часопіс

63124

індэкс выдання

"ПАГОНЯ"

(назва выдання)

Кошт	падпіскі	600 тыс. руб.	Колькасць камплектаў	1
	пераадрасуюкі	руб. кап.		

На 19 99 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									X	X	X

Куды

(паштовы індэкс)

(адрас)

Каму

(прозвішча, ініцыялы)

9 верасня 1999 г.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

Зварот да народу Беларусі, усіх беларусаў свету, парламентаў і ўрадаў дэмакратычных краін

20 ліпеня 1999 года скончыўся тэрмін паўнамоцтваў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнка, нелегітымнымі сталі ўсе прызначаны ім структуры.

З гэтай нагоды, згодна са 105 артыкулам Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, да прынясення Прэскага новаабраным Прэзідэнтам паўнамоцтваў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь перайшлі да Старшыні Вярхоўнага Савета Сямёна Шарэцкага, а абавязкі Старшыні вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь - да Першага намесніка Старшыні Вярхоўнага Савета Віктара Ганчара. У бліжэйшыя дні павінны быць сфармаваны і новы Урад. Згодна з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь павінны адбыцца выбары Прэзідэнта.

Але А.Лукашэнка і створаны ім

рэжым, выкарыстоўваючы антыканстытуцыйныя метады, працягваюць утрымліваць уладу. Больш таго, яны і далей прадрываюць свае намаганні па аб'яднанню Беларусі з Расіяй у адну дзяржаву, прэзідэнтам якой марыць стаць А.Лукашэнка. На жаль, ва ўсім гэтым іх падтрымліваюць многія расейскія палітыкі, якія таксама жадаюць аднаўлення імперыі.

Мы звяртаемся да народу Рэспублікі Беларусь і ўсіх беларусаў свету з заклікам спрыяць станаўлен-

Івонка Сурвілла, Старшыня Рады Беларускай Народнай Рэспублікі;
Станіслаў Шушкевіч, Першы Старшыня Вярхоўнага Савета незалежнай Рэспублікі Беларусь;
Мячыслаў Грыб, Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, падпісант Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь;
Радзім Гарэцкі, Прэзідэнт Згуртавання беларусаў свету «Бацькаўшчына»
27 жніўня 1999 года

Дык хто ж цяпер Сямён Шарэцкі?

Гэтае пытанне было асноўным у размове Уладзіміра Глода з вядомым беларускім юрыстам Міхаілам Пастуховым.

21 ліпеня пасля пасяджэння Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га оклікання яго Старшыня Сямён Шарэцкі выехаў з Беларусі і часова «атабарыўся» ў Літве. Гэта адбылося на наступны дзень пасля таго, як скончыўся пяцігадовы тэрмін знаходжання на пасадзе прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнка. Натуральна, узнікае пытанне наконт цяперашняга статусу Сямёна Шарэцкага.

У СМІ, у тым ліку і недзяржаўных, выказваюцца самыя розныя меркаванні. Адны, да прыкладу, упэўнены, што Сямён Георгіевіч ужо стаў новым прэзідэнтам Беларусі. Іншыя мяркуюць, што ён застаецца Старшынёй Вярхоўнага Савета. Трэція называюць яго ўдзельнікам, які асцерагаючыся цяперашніх беларускіх уладаў, вымушаны пакінуць Радзіму...

Але перш чым задаць галоўнае пытанне Міхаілу Пастухову - доктару юрыдычных навук, прафесару, - цікаўлюся ў суразмоўцы:

- Міхаіл Іванавіч, 5 верасня Вы вярнуліся з Вільні, дзе сустракаліся з Сямёнам Шарэцкім. Пра што, калі гэта не сакрэт, вы гутарылі?

- Паколькі мяне прызначылі кіраўніком экспертнай групы на кансультацыях пад эгідай АБСЕ аб доступе апазіцыі да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі, дык насамперш я распавёў Сямёну Георгіевічу пра тое, як прайшла першая сустрэча.

- І якому была ягонае рэакцыя?
Сямён Георгіевіч пазітыўна ставіцца да самой ідэі перамоваў паміж уладай і апазіцыяй. Паводле ягонага меркавання, Лукашэнка будзе імкнуцца выкарыстоўваць перамоўны працэс толькі для адной мэты - легімітызаваць дзяржаўны пераварот ў лістападзе 1996 года і створаны пасля гэтага рэжым. Сямён Георгіевіч паказаў мне копію распараджэння за подпісам Лукашэнкі ад 6 жніўня 1999 года «Аб стварэнні рабочай групы для правядзення кансультацыяў з палітычнымі партыямі ды іншымі грамадскімі аб'яднаннямі». Тут як мінімум тры характэрныя абставіны. Па-першае, у дакуменце гаворка ідзе толькі пра кансультацыі. Але слова «кансультацыі» і слова «перамовы» - даволі розныя паняцці. Кансультацыі, па вялікаму рахунку, ні да чаго не абавязваюць. Па-другое, кансультацыі гэтыя А.Лукашэнка збіраецца праводзіць не з легітымнымі органам - Вярхоўным Саветам, а з шырокім колам партый ды іншых грамадскіх аб'яднанняў. Паколькі гэтае кола нідзе і нікім не акрэсленае, дык і размова будзе беспрадметнай і безвыніковай. Па-трэцяе, мэта кансультацыяў афіцыйнаму боку бачыцца толькі ва ўдасканаленні выбарчага заканадаўства. Але ж усе разумеюць, што трэба выходзіць далёка за межы гэтага тэмы і шукаць шляхі выйсця з крызісу, у якім апынулася

наша краіна.

Думаецца, не выпадкова на дакуменце, копію якога перадаў мне Сямён Георгіевіч, стаіць грыф «не для друку». Гэта азначае, што ўлада бачыла галоснасці. Атрымліваецца, што яе прадстаўнікі пры людзях кажуць адно, а робяць другое. Яны спрабуюць пераканаць АБСЕ ды іншыя міжнародныя арганізацыі ў сур'ёзнасці сваіх намераў і ў той жа час выдаюць дакумент, з якога яскрава бачныя іх сапраўдныя мэты. На гэта звярнуў увагу С.Шарэцкі і папрасіў дэлегацыю ад апазіцыі не паддавацца на хітрыкі ўладаў.

- Тэмай перамоваў, я думаю, Вы не абмежаваліся?

- Натуральна. Мы абмяркоўвалі і цяперашні прававы статус С.Шарэцкага, іншыя пытанні. Напрыклад, неабходнасць працягу працы над ўдасканаленнем Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, асабліва ў галіне забеспячэння балансу трох асноўных адгалінаванняў улады. Дарэчы, нагадаю: менавіта Сямён Шарэцкі з'яўляецца старшынёй Канстытуцыйнай камісіі. Яна была створана яшчэ напярэдадні першага раўнда перамоваў паміж прэзідэнтам і Вярхоўным Саветам, што прайшлі вясной-летам 1997 года беспаспяхова. Закраналіся таксама іншыя пытанні дзяржаўна-прававой сферы дзейнасці.

- Міхаіл Іванавіч, відаць, мы падышлі да галоўнага пытання: кім жа цяпер па саўму статусу з'яўляецца Сямён Георгіевіч Шарэцкі?

- У адпаведнасці з артыкулам 105 Канстытуцыі, да С.Г.Шарэцкага перайшлі паўнамоцтвы прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Гэта трэба разумець так, што з 21 ліпеня 1999 года С.Г.Шарэцкі адпаведна сваёй пасадзе выконвае абавязкі кіраўніка дзяржавы і выканаўчай улады. Такое становішча будзе захоўвацца аж да прынясення прысягі зноў абраным прэзідэнтам.

Інакшай трактоўкі, на мой погляд, артыкула 105 Асноўнага закона быць пастору не можа. С.Шарэцкаму няма неабходнасці выдаваць нейкія акты аб сваім уступленні на пасаду. Да яго пераходзяць усе паўнамоцтвы прэзідэнта, у тым ліку права са згоды Вярхоўнага Савета прызначаць і звальняць з пасадаў прэм'ер-міністра, ягоных намеснікаў, старшыню КГБ, міністраў замежных спраў, фінансаў, абароны, унутраных спраў.

Як вядома, на гэты конт быў Зварот аўтарытэтных людзей, якія адыгралі значную ролю ў лёсе Беларусі (старшыні Рады БНР Івонкі Сурвілы; першага старшыні Вярхоўнага Савета суверэннай Рэспублікі Беларусь Станіслава Шушкевіча; Старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі 12-га склікання Мячыслава Грыба, які падпісаў Канстытуцыю 1994 года; прэзідэнта задзіночання беларусаў свету «Бацькаўшчына» Радзіма Гарэцкага). Яны канстатавалі пераход паўнамоцтваў прэзідэнта Рэспублікі Беларусь да С.Г.Шарэцкага з 21 ліпеня 1999 года. Дадзены зварот шырока разы-

но ў Беларусі канстытуцыйнай улады, усталяванню незалежнай дэмакратычнай прававой дзяржавы.

Мы звяртаемся да парламентаў і ўрадаў дэмакратычных дзяржаваў з заклікам не прызнаваць узурпатара і ўтвораны ім у Беларусі антыканстытуцыйныя структуры, спрыяць імкненню беларускага народа да незалежнасці, падтрымліваць права беларусаў вызначаць свой лёс праз дэмакратычна абраную ўладу.

Сямён Шарэцкі

шоўся па ўсёму свету.

- Міхаіл Іванавіч, калі С.Шарэцкі стаў выконваць абавязкі прэзідэнта, дык чаму ж свае дакументы ён па-ранейшаму падпісвае ад імя Старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі?

- Той жа артыкул 105 Канстытуцыі не пазбаўляе яго права як Старшыні Вярхоўнага Савета адначасова выконваць і абавязкі прэзідэнта. У дадзенай сітуацыі ён мае права сам выбіраць, якую пасаду ўказваць пад тым ці іншым дакументам.

- Вернемся да пазедкі. Ці заўважны Сямён Георгіевіч у Літве? Якім чынам ставяцца да яго літоўскія ўлады?

- Надзвычай заўважны. Беларуская тэма не выходзіць з экрану літоўскага тэлебачання. Яна актуальная і ў друку. Вось канкрэтны прыклад. Калі я прыехаў у часовы офіс С.Шарэцкага, то ля ўваходу ўбачыў з дзесятак журналістаў, многія з якіх былі з тэлекамерамі.

Фотаздымкі С.Шарэцкага з'яўляюцца на першых палосах літоўскіх газет, цэлыя палосы займаюць інтэрв'ю з ім. С.Шарэцкага прымаюць на высокім узроўні, выдзелена ахова, аўтамобіль, мабільная сувязь.

Вельмі дапамагаюць яму этнічныя беларусы, якія жывуць у Літве (іх болей як 60 тысяч чалавек). Зараз ён вядзе інтэнсіўную працу па стварэнню сваёй інфармацыйнай службы, якая будзе выказваць пазіцыю легітымнай беларускай улады.

- Як доўга С.Шарэцкі прабудзе ў Літве?

- На гэтае пытанне наўрад ці зможа адказаць нават ён сам. Думаю, цяпер вяртання на радзіму яму даволі небяспечна. Урэшце рэшт, сёння не столькі важна, дзе ён знаходзіцца, як тое, што ў Беларусі - двоепрэзідэнцтва. Адзін прэзідэнт - з пратэрмінаваным мандатам, але валодае вялікай, практычна неабмежаванай уладай. А другі - з законным мандатам на пасаду, аднак не мае рэальнай улады. Каму служыць, каму аддаць перавагу? Час задумацца - і зрабіць выбар!

Уладзімір Глод

Улада не збіраецца весці ніякіх дыялогаў з апазіцыяй

Прагноз ПАГОНІ (N52) адносна будучыні перамоваў паміж беларускай уладай і апазіцыяй, паводле якога газета выказала вялікі скепсіс наконт жадання ўладаў весці раўнапраўны дыялог з кім-небудзь у гэтай краіне, цалкам пацвярджаецца.

Прэзідэнт Беларусі пры стварэнні рабочай групы, якая будзе прадстаўляць уладу, у сваім распараджэнні N236 рп ад 6 жніўня мэты гэтай групы выказаў так: «правядзенне кансультацыяў з палітычнымі партыямі ды іншымі грамадскімі аб'яднаннямі». Такім чынам, ранг перамоваў - усяго толькі кансультацыі. Далей сфармулявана задача групы - пракансультаваць «па пытаннях удасканалення выбарчай сістэмы». Пры тым, што ў нашай краіне выбарчай сістэмы няма, а ёсць яе імітацыя з відавочнымі прыкметамі дыскрымінацыі апазіцыі, то яе нельга ўдасканаліць, а можна толькі выкінуць на сметнік гісторыі, альбо перадаць правадыру афрыканскіх папуасаў, які сфармаваўся для заснавання ўласнай дзяржавы.

Далей, што гэта за «іншыя грамадзянскія аб'яднанні»? Зноў жа, ніводнага слова не сказана пра характар суразмоўцаў прэзідэнтскага боку - апазіцыя гэта, ці нехта так, хто добра разбіраецца ў «пытаннях удасканалення выбарчай сістэмы».

Гульня «ва-банк» - каторы раз?

У апошні дзень лета ўсе самыя ўплывовыя палітычныя рухі беларускай апазіцыі дамовіліся наконт каардынацыі і сумеснага правядзення акцыяў пратэсту. Перад гэтым была падпісана адзіная Платформа апазіцыйных партыяў, з якой яны будуць выступаць на перамовах з рэжымам пад эгідай АБСЕ, калі такія перамовы адбудуцца. У перамоўны працэс, як вырашыла апазіцыя, будзе абавязкова ўключаны Вярхоўны Савет 13-га склікання, які, нягледзячы на няпоўны склад, захаваў сваю легітымнасць у вачах Еўропы і ЗША. Спробы рэжыма расколюць адзінства апазіцыі і штучна стварыць марыянеткавую апазіцыю ў надзвычай важны перыяд гісторыі нашай краіны церпяць цалкавіты крах.

У перыяд падрыхтоўкі да перамоваў улады арганізавалі зачыстку палітычных прасторы. Асноўны удар прышоўся, паводле старэй завядзёнка, па БНФ. Мабыць, магчымасці патаемнага ўплыву на гэтую арганізацыю найбольш распрацаваныя і падрыхтаваныя яшчэ з часоў Малафеева-Сакалова ды іхняга начальніка штаба Кебіча. Аднак БНФ выставіў перад уладамі ўнутраныя раскольнікаў, а спробы нацкаваць на фронт, які гэта ўдала рабілася раней, разнастайныя лібералаў і касмапалітаў, праваліліся.

Як не здаецца парадаскальным, але адзінства апазіцыі паспрыяў няменны козыр улады - «інтэграцыя». Ілюзіі тых, хто раней прэтэндаваў на званне «чыстых дэмакратаў» і супрацоўніцтва з «дэмакратычнай Расіяй», падарвала ўсебаковая падтрымка расейскімі палітычнымі коламі «інтэгратарскіх» памкненняў А.Лукашэнкі. Як следства, Расіяй былі падтрыманыя таталітарныя метады беларускай улады і, адпаведна, рэпрэсіі супраць саміх «чыстых дэмакратаў». Дэмакратыя, лібералізм, свабода без нацыянальнага, беларускага зместу сталася падманкай, цынічным камуфляжам імперыялістычнай палітыкі Крамля. Чым мацней беларускія ўлады, і ўслед за імі Масква (альбо наадварот, хто ведае?), дзымлілі ў патухлыя галавы «інтэграцыі», тым больш зраўнаважана рабілася гістарычная ісціна, што «старэйшы брат» прагне пераняць маёмасць «малодшага» - агульны здабытак беларускага народа. Дзеся гэтага нам вырашылі зацвердзіць цівуна-мэнэджэра па-сучаснаму - каб на падставе «ярлыка» збіраў даніну ў адпаведнасці з прызначанымі фондамі ды лімітамі. Чым больш разгортваўся ціск «інтэграцыі», тым больш адкрывалася сапраўдная мэта «старэйшых братоў».

У гэтым кантэксце, думаецца, трэба глядзець на заклік 3.Пазыняка

Цікавым выглядае і склад рабочай групы. Кіраўніком выступае Міхаіл Сазонаў - памочнік прэзідэнта. У неформальнай палацавай іерархіі Сазонаў - асоба вельмі значная. А фармальна памочнік - ён і ёсць памочнік, падай-прынясі. Сюды ж увайшоў Віктар Навельскі, першы намеснік дзяржсакратара савета бяспекі; добра, што не з КГБ... Астатнія прадстаўляюць міністэрства юстыцыі, замежных спраў і абедзвюх «палатаў». У іх непасрэдна абавязкі ўваходзіць удасканаленне прававой сістэмы краіны. То чаму яны не ўдасканальваюць, а збіраюцца ўдзельнічаць у нейкіх кансультацыях?

Кіраўніку рабочай групы загадана арганізаваць і правесці кансультацыі (а што будзе, калі ніхто не захоча ў іх удзельнічаць? Навельскі іх прымусяць?) і да першага снежня ўнесці прапановы пра тое, як трэба ўсё ж удасканаліць выбарчую сістэму.

Усё зразумела - да першага студзеня Сазонаў з Навельскім прапановы ўносяць, можна не сумнявацца. Любы б унёс. Нават без кансультацыяў, не выходзячы з кабінета.

падзяліць апазіцыю на каланіяльную і нацыянальную (ПАГОНЯ, 26 жніўня 1999 года). Які сэнс яе дзяліць увогуле, калі ўзгоднена адзіная Платформа? Навошта, далей, дзяліць, калі можна ўзначаліць, хача б у гэтым, чыста ідэалагічным, накірунку? Пры тым, што ў Беларусі, бадай, ніхто ўжо болей не памыляецца адносна ролі Расіі ў напатакшых нашу Радзіму пакутах? Калі нават камуністы падышлі блізка да ўсведамлення таго, што найперш яны беларусы, грамадзяне, «людзі», а потым - паслядоўнікі Маркса і Леніна?

У пазіцыі Пазыняка ёсць сэнс - прынцыповасць сёння дае гарантыі захавання ўплыву заўтра. Такая пазіцыя, аднак, будзеца на тым, што ўлада рэжыму рухне, абваліцца пад цяжарам унутраных праблемаў. І зноў паўстаюць пытанні. Што, улада абваліцца сама сабой; ці яе разбураць іншыя сённяшнія яе верныя служкі, альбо апазіцыянеры, якія зараз ўваходзяць у шэрагі аб'яднанай апазіцыі (без БНФ)? Нават калі так і адбудзецца, то пераможцы пануюць дзяліць уладу менавіта паводле правілаў пераможцаў, а БНФ застаецца з прынцыпамі, але без улады. Падставы таго, што БНФ адбярэ ўладу адзінаасобна, не праглядаюцца. Самазалежная ад агульнага апазіцыйнага працэсу, такім чынам, ёсць пагроза існаванню не толькі БНФ (і колькі гэтай тэзе было прыкладаў), але будучыні Беларусі.

Зразумела, што кожная палітычная сіла жадае захапіць на будучае ладны стратэгічны плацдарм. Аднак трэба рэальна разлічваць свае рэсурсы. Авантурныя дзеянні вядуць да бязглуздых стратаў. Страты вядуць да знішчэння войска.

Нельга шматразова рызыкаваць і граць «ва-банк». Адступаць няма куды.

Сяргей Самасей

«Навіны» нешта зблыталі

Лідар Беларускага Народнага Фронту (БНФ) Зянон Пазыняк абверг інфармацыю, якая была надрукаваная 3 верасня ў газеце «Навіны», аб магчымым з'ездзе БНФ 19 верасня.

Як сцвярджалася ў газеце, туды будуць запрошаныя толькі тыя дэлегаты, якія на першай сесіі шостага з'езду фронту 1 жніўня прагаласавалі за кандыдатуру 3.Пазыняка на пасаду старшыні БНФ. «Я нічога пра гэта не ведаю, і мяне не цікавяць выдумкі «Навінаў», — сказаў 3.Пазыняк, які

цяпер знаходзіцца ў Варшаве, ў тэлефоннай размове з карэспандэнтам. Паводле словаў сакратара Управы БНФ Алеся Бялячэка, дата правядзення другой сесіі шостага з'езду фронту будзе вызначаная на паседжанні Сойму БНФ 11 верасня.

Аляксей Знаткевіч

9 верасня 1999 г.

ГРАМАДСТВА

Ці ўдасца эксперымент
з «Рацыянальным домам»?

У верасні ў Гродне будзе закладзены фундамент першага жыллага дома ў рамках праграмы «Рацыянальны дом». Першынец будзе складаецца са 142 кватэр агульнай плошчай 9,3 тысячы квадратных метраў.

1. Мара можа стаць рэальнасцю

Мара мець асабістую добраўпарадкаваную кватэру застаецца недасягальнай для большай часткі беларускіх грамадзянаў. Сітуацыя яшчэ пагоршылася за апошнія 10 гадоў, калі зусім не будзеца сацыяльнае жыллё. Цяпер немагчыма атрымаць кватэру. Можна толькі купіць за свае асабістыя грошы. Калі пралічыць магчымасць сярэднястатэстычнага беларуса набіраць хаця б 9 тысяч «зялёных» на захудалую аднапакёвую хрушчоўку, атрымаецца наступнае. За 25 гадоў назбіраецца патрэбная сума, калі чалавек не будзе есці і апранацца, штомесяц адкладваючы ўсё сярэдні заробак у 30 даляраў.

«Рацыянальны дом» абяцае кардынальна змяніць сітуацыю на жыллёвым рынку. Генеральны дырэктар Інвестыцыйна-будаўнічай асацыяцыі (ІБА) «Рацыянальны дом» Уладзімір Лапацін на прэс-канферэнцыі, прысвечанай пачатку будаўніцтва на вуліцы Кабяка першага дома ў рамках названай праграмы, заявіў, што 70-80 працэнтаў сем'яў зможа пабудаваць сабе новую кватэру. Эксперты сцвярджаюць, што агульная колькасць сем'яў, што змагі б палепшыць свае жыллёвыя ўмовы з іх дапамогай, перавысіць 500 тысяч.

Давер выклікаюць многія факты праграмы.

Першае - гэта кошт: адзін метр агульнай плошчы ацэньваецца ў 180-200 даляраў. Камерцыйны кошт - 350-450 даляраў ЗША.

Другое - кватэры абяцаюць быць камфортабельнымі, са свабоднай планіроўкай і з сучасных матэрыялаў.

Пачнем з таго, чым будзе адрознівацца новая, «рацыянальная», кватэра ад звычайнай у тыповым буйнапанэльным доме. Будаўнікі «Гроднажылбуда» абяцаюць, што новыя дамы будуць мець павышаныя спажывецкія якасці. Адмяняюцца чатырохмятровыя куханькі, цесныя прыбіральні і «сядзячыя» ванны. Асноўны прынцып новабудовы - свабодная планіроўка. Самыя забяспечаныя забудовшчыкі могуць нафантазіраваць сабе асабісты ліфт, асабісты ўваход і шматузроўневую кватэру. Асобы з больш сціплымі запатрабаваннямі за свае грошы атрымаюць як мінімум вялікую кухню-сталовую, немалы хол, уцепленыя сцены, аўтаномнае ацяпленне і награванне вады. Сучасныя айчыныя матэрыялы: старырка, паркет, шатровыя металічны дах, паводле словаў намесніка генеральнага дырэктара «Рацыянальнага дома» Віктара Ветрава, гарантуюць 50 гадоў функцыянавання дома без капітальнага рамонта.

Другая, не менш прынадная частка праграмы «Рацыянальны дом», тычыцца спосабу наакуплення. Удзельнікі праграмы маюць мажлівасць засяліцца ў новую кватэру, выплаціўшы толькі 50 працэнтаў ад агульнага яе кошту. Другую палову можна ўносіць у растэрміноўку, ужо адсвяткаваўшы ўваходзіны.

2. «Халявы тут няма», -

сцвярджаюць у «Рацыянальным доме». Сістэма наакуплення тут не

Генеральны дырэктар асацыяцыі «Рацыянальны дом» Уладзімір Лапацін (на здымку - трэці злева) на прэс-канферэнцыі заявіў: «Я Гродна люблю больш за ўсе абласныя цэнтры - таму з яго ўсё пачынаецца».

мае нічога агульнага з ільготнымі крэдытамі, што падрывалі эканоміку і фінансавую сістэму краіны да апошняга часу. Кіраўнікі праграмы параўноўваюць сваю сістэму буднапапашванняў з беларускай талакой ці германскімі касамі ўзаемадапамогі. Адпаведна словам дырэктара гарадзенскага філіяла «Рацыянальнага дома» Мікалая Семянчука, прынцып буднапапашванняў узнік яшчэ ў 17 стагоддзі ў Англіі і апраўдаў сябе паўсюдна ў Еўропе. Германія, Чэхія, Славакія, Венгрыя, Польшча - краіны, што перажывалі дэфіцыт жылля, - адбудоўваліся пасля вайны з дапамогай гэтай самай сістэмы.

Прынцыповым адрозненнем «Р.Д.» ад сістэмы далявога будаўніцтва з'яўляецца спосаб доўгатэрміновых наакупленняў. Грошы наакупляюцца не ў «драўляных» рублях, а ў квадратных метрах. А метры жылля, як вядома, інфляцыі не паддаюцца. Вось уздаражэць яны могуць. Выкупленыя метры, паводле сцвярджэння Уладзіміра Лапаціна, індэксавацца не будуць. Такім чынам, не трэба будзе ўсё час даплочваць за недабудаваную кватэру астранамічныя сумы з улікам інфляцыі.

Выкупленыя метры застануцца з вамі. Калі ж вы пажадаеце выйсці з праграмы, то, згодна з Палажэннем аб жыллёвых наакупленнях і крэдытах у інвестыцыйнай праграме «Рацыянальны дом», інвестар «атрымлівае наакупленую суму з поўнай індэксацыяй». Прасцей кажучы - аплочаныя метры прадаюцца па сапраўдному даляраваму курсу. Адпаведна меркаванняў фінансістаў, інвеставанне праграмы можа стаць выгадным укладаннем капіталу.

3. Як развітацца з цешчынай канапай

Чым займаецца сярэднястатэстычны жанаты мужчына ўвечары? Правільна, п'е піва ці ляжыць на канапе. Прычым, часцей на цешчынай, бо перспектыва набыць асабістую кватэру не свеціць. Між тым, нават сям'я з сярэднімі даходамі можа паспрабаваць уключыцца ў праграму «РД». Разлікі наступныя. Сям'я з трох чалавек з абодвума працуючымі бацькамі штомесяц зарабляе прыкладна 100 даляраў. Многія маюць так званыя цешчыныя крыніцы даходу. Калі той самы чалавек падымецца з канапы і добра напнецца - то падзаробіць яшчэ. Калі выплочваць з агульнага сямейнага бюджэту штомесяц па 18-19 мільёнаў (30-35 даляраў), то праз 15 гадоў уся сума за кватэру будзе ўнесена. Пры гэтым ужо праз 6-7 гадоў, калі будзе аплочана 50 працэнтаў кошту, сям'я будзе жыць у новай кватэры. Калі ёсць магчымасць узяць крэдыт на жыллё - тэрмін засялення скарачаецца да 3-4 гадоў.

Аднак не трэба забывацца, што бясплатны сыр бывае толькі ў паст-

цы. Супрацоўнікі праграмы сцвярджаюць, што яна не мае нічога агульнага з сумнаведомымі фінансавымі пірамідамі. Акрамя заманлівых выгодаў, праграма буднапапашванняў мае і свае спосабы абароны ад недобрасумленных інвестараў. Згодна з нарматыўнымі дакументамі, «калі сумарная затрымка крэдытных выплат перавышае шэсць месяцаў, інвестар абавязаны вызваліць занятую ім кватэру». Пры гэтым магчымыя два выйсці. Першае - перасяленне ў іншую кватэру, якая б адпавядала фактычнаму ўнёску інвестара. Другое - скасаванне дамовы і вяртанне укладзеных сродкаў у адпаведнасці з індэксацыямі.

4. Права першай ночы за «доўгія грошы»

Тэндэр на будаўнічыя работы выйграў «Гроднажылбуд» у ліпені. Першы дом у Гродне плануецца здаць у чэрвені 2000 года. Праўда, паводле словаў галоўнага інжынера «Гроднажылбуда» спадара Алега Ушкевіча, было вырашана адмовіцца ад эксперыменту. Каб першы блін не выйшаў камяком, першы дом будзе не эксперыментальным, каркасным з палепшанымі ўласцівасцямі, а звычайным, у традыцыйных канструкцыях. Усе наступныя будовы, закладзеныя ў каштарыс, будуць, як і абяцана, новымі.

Гродна - першы абласны цэнтр, дзе, апроч Менска, адкрыты філіял «Рацыянальнага дома». У Менску да канца года будзе пабудавана чатыры дамы, у рабоце - 16 будаўнічых пляцовак. У Гродне кампанія будзе належаць «права першай ночы» ў шматпавярховых забудовах. Для вырашэння праблемаў з супрацьпажарнай абаронай гарадзенскіх хмарачосаў закупляюцца пажарныя вышкі. Доўгатэрміновыя ўклады інвестараў будуць выкарыстоўвацца для будаўніцтва новых мікрараёнаў. За тыя ж «доўгія грошы» плануецца будаваць дамы для адселеных з зонаў, што пайшлі пад знос.

Праграма «Рацыянальны дом» рэалізуецца ў нашай краіне з 1997 года адпаведна Указу прэзідэнта ад 17.12.96 г. Пастановай саўміна «Аб мерах па забеспячэнню прыярытэтнага развіцця жыллёвага будаўніцтва» гэтай праграме быў нададзены статус базавага дзяржаўнага эксперыменту. За два гады рэалізацыі праграмы яе ўдзельнікамі сталі 2 400 сем'яў, што інвеставалі ў будаўніцтва жылля ў сённяшніх коштах тры трыльёны рублёў. Па разліках эксперта, аб'ёмы будаўніцтва жылля ў Беларусі па праграме «Рацыянальны дом» можа быць у межах 2,4 мільёны квадратных метраў у год. Акрамя Гродна плануецца адкрыць філіялы ў Лідзе, Ваўкавыску, Слоніме.

Алена Сіневіч

Рознагалоссі наконт мяжы неістотныя

У беларускага і польскага бакоў няма сур'ёзных рознагалоссяў па праекце двухбаковага Дагавора аб рэжыме дзяржаўнай мяжы, супрацоўніцтве і ўзаемадапамозе па пагранічных пытаннях. Такі вывад зроблены спецыялістамі Дзяржаўнага камітэта пагранічных войскаў Беларусі, якія прааналізавалі вынікі перамоў, што прайшлі напрыканцы мінулага тыдня ў польскім горадзе Супрасле пад Беластокам.

Беларускую дэлегацыю на іх узначальваў памочнік старшыні Дзяржкамітэта пагранвойскаў палкоўнік Анатоль Чырак, польскую — намеснік дырэктара ўпраўлення аховы дзяржаўнай мяжы Галоўнай камандатуры пагранічнай варты палкоўнік Зігмунт Станішэўскі. Як паведамілі ў прэс-цэнтры Дзяржкамітэта пагранвойскаў, дагавор вызначае парадак вядзення на мяжы або палізу ад яе гаспадарчай дзейнасці, карыстання памежнымі водамі, абзначэнне мяжы на мясцовасці, а таксама рэгламентуе пытанні ўтрым-

ня дзяржаўнай мяжы.

Што да маючых месца яшчэ паміж бакамі рознагалоссяў па праекце дагавора, то, як адзначылі ў прэс-цэнтры Дзяржкамітэта, яны, у прыватнасці, тычацца парадку правядзення абследавання абзначэння мяжы на мясцовасці на прадмет адпаведнасці дэмаркацыйным картам, праходжання мяжы на участках праточных вод, ажыццяўлення будаўніцтва новых мастоў, плацін і іншых збудаванняў, якія перасякаюць мяжу.

Вячаслаў Будкевіч

Хлеба стала менш

Сёлетні ўраджай збожжа ў Беларусі значна меншы, чым планавалася раней. Пра гэта было заяўлена на аператыўнай нарадзе, што прайшла 30 жніўня пад старшынствам прэм'ер-міністра краіны Сяргея Лінга.

Паводле апошніх звестак Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі, падчас сёлетняга жніва гаспадаркі краіны сабралі 3,7 мільёнаў тон збожжа. Сярэдні паказчык ураджайнасці па краіне склаў 17,3 цэнтнера з гектара. Пераможцамі жніва-99 сталі хлебаводы Гродзеншчыны, якія намалілі 872 тысячы тон збожжа. На апошнім месцы — Віцебская вобласць, дзе сабрана толькі 454 тысяч тон збожжа.

Працягваецца і рэалізацыя хлеба дзяржаве. На сённяшні дзень гаспадаркі краіны прадалі па дзяржаўнаму 756 тысяч тон збожжа, што складае 76 працэнтаў да удакладнёнага задання. Паводле гэтага паказчыка сярод рэгіёнаў краіны зараз лідзіруе Брэсцкая вобласць, якая ўжо

выканала дзяржаўны заказ на 90 працэнтаў. Найбольш маруднымі тэмпамі ідзе продаж збожжа дзяржаве на Міншчыне. На сённяшні дзень дзяржаўны заказ тут выкананы толькі на 67 працэнтаў.

На нарадзе быў таксама разгледжаны стан спраў з разлікамі суб'ектаў гаспадарання за газ і электраэнергію. Прынята рашэнне разгледзець гэтае пытанне на чарговым прэзідыуме Савета Міністраў. Да злосных неплацельшчыкаў будуць прыняты самыя жорсткія санкцыі. На нарадзе былі абмеркаваныя таксама пытанні, што будзе вынесена на Выканкам Саюза Беларусі і Расіі, а таксама ход нарыхтоўкі на зіму прадуктаў харчавання і паліва.

Ул. інф.

Запасыкі растуць

Агульная сума запасычанаці Беларусі за пастаўлены ў рэспубліку газ складае 422,6 мільёна даляраў ЗША, з іх доўг асноўнаму пастаўшчыку — расійскаму «Газпраму» — 274 мільёны даляраў. Такія дадзеныя 1 верасня на прэс-канферэнцыі паведаміў віцэ-прэзідэнт канцэрна «Белпаліўгаз» Уладзімір Каплуноў.

Паводле яго словаў, сума запасычанаці працягвае павялічвацца — толькі доўг «Белпаліўгаза» перад «Белтрансгазам» павялічыўся з пачатку года на 17 мільёнаў даляраў. Пры гэтым самаму канцэрну «Белпаліўгаз» спажывуцы рэспублікі сёння запасылі 102 трыльёны рублёў. Аплата бягучага ўжывання газа складае 84 працэнтаў. Асноўнымі ж даўжнікамі «Белпаліўгаза» з'яўляюцца спажывуцы канцэрна «Белэнерга» і Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання.

Каб хоць неяк прымуціць спажывуцы разлічвацца па наяўных да-

гах і эканоміць, «Белпаліўгаз» вымушаны скарыстоўваць абмежаванне паставак газа, аж да поўнага адключэння яго падачы буйным спажывуцам, за выключэннем жыццёва важных структур і аб'ектаў з непарыўнымі тэхналогіямі.

Як паведаміў У.Каплуноў, плануецца, што ў чацвёртым квартале гэтага года ў рэспубліку будзе пастаўлена 4,8 мільярда кубаметраў газа; акрамя таго, «Белтрансгаз» прапачуе плаціць 2.200 рублёў, у тэрміновы — 4.400. Міжнародны тэрэф узраўнае ў паўтара разо.

Аляксей Арэшка

Тэлефон становіцца раскошай

2 верасня ў Беларусі прыкметна ўзраслі тарыфы на паслугі электрасувязі. У прыватнасці, падаражэлі тэлефонныя перамовы: унутрырэспубліканскія — на 8—38 працэнтаў, міжнародныя — на 12—100 працэнтаў.

Зараз хвіліна размовы ўнутры горада каштуе 1.800 рублёў (раней — 1.300), унутры вобласці — 2.700 (2.500), паміж абласцямі — 5.400 (5.000). Што тычыцца краін былога СССР, то хвіліна зносінаў, напрыклад, з Украінай абыйдзеца ў 114 тысяч рублёў (раней — у 88,5 тысячы), еўрапейскай часцю Расіі — у 135 тысяч (97,5 тысячы), азіяцкай часцю Расіі — у 165 тысяч (117 тысяч), краінамі Балтыі — у 141 тысяч (118,5 тысячы), Малдовай — у 144 тысячы (111 тысяч), Грузіі — у 246 тысяч (163,5 тысячы). Азербайджанам і Таджыкістанам — у 339 тысяч (169,5 тысячы). Хвіліна размовы з Польшчай каштуе 141 тысяч рублёў (раней — 102 тысячы), Чэхіяй — 153 тысячы (127,5 тысячы), Германіяй і Францыяй — 162 тысячы (136,5 тысячы), ЗША — 500 тысяч (416 тысяч), Ізраілем — 588 тысяч (490 тысяч). Самыя дарагія размовы — з

абанентамі шэрагу дзяржаў Бліжняга Усходу і Паўднёва-Усходняй Азіі (Ліванам, Кітаем, В'етнамам і іншымі) — 1 мільён 172 тысячы рублёў за хвіліну.

На 43 працэнтаў павялічылася пагадзінная хвілінная аплата і месячная абанентная плата за карыстанне хатнім тэлефонам, пераведзеную на пачасовую аплату. Першы тарыф узрос з 300 да 430 рублёў, другі — з 66 да 95 тысяч рублёў. Апрача таго, удвая даражэй стала для насельніцтва ўнутрырэспубліканскай тэлеграфнай сувязі. За адно слова ў звычайнай тэлеграме трэба зараз плаціць 2.200 рублёў, у тэрміновы — 4.400. Міжнародны тарыф узрос у паўтара разо.

Варта адзначыць, што ранейшае павышэнне ўнутрырэспубліканскіх тарыфаў на паслугі электрасувязі адбылося 10 ліпеня, міжнародных — 15 чэрвеня гэтага года.

Дзмітрый Уласаў

9 верасня 1999 г.

ЭКАНОМІКА

Бензін ужо даражэйшы,
чым у Літве

У мінулым нумары мы паведамлялі пра цяжасці, з якімі сутыкнуліся аўтаамадары пры набыцці паліва. Сёння цяжасцяў ужо няма - бензін за беларускі рублі ў вольным продажы ўвогуле адсутнічае. Мусім таксама канстатаваць, што крызіс беларускай эканомікі давёў цэны на паліўна-змазачныя матэрыялы да абсурднай адзнакі.

Колькі разоў ужо «Белнафтахім» абяцаў забяспечыць усіх беларускіх спажыўцоў, напрыклад, бензінам? А колькі разоў Савет Міністраў гарантаваў стабільныя цэны на паліва?

Адказ: столькі разоў, колькі беларусы, які любіць сваю ўладу, здымаў доўгую вермішэль са сваіх вушэй!

Палітыка яднання дайшла да такіх сяброўскіх абдымкаў, што Расія вырашыла дапамагчы нам з «невялікім» паліўным крызісам. Ніхто не ведае, якімі шляхамі гэта дапамога ідзе і куды ідзе. Беларусь, як паведамляюць улады, яе атрымлівае ў форме значных (???) зніжэнняў коштаў на паліва ў параўнанні з сусветнымі.

Літва, Латвія, Славакія, Польшча, Чэхія ды іншыя еўрапейскія дзяржавы дапамогу з Расіі не атрымліваюць, аднак грамадзяне свабодна (у якасці спажыўцоў паліва сваімі машынамі) абменьваюць свае грашовыя нацыянальныя адзінкі на запойнены бак. Нашым грамадзянам - самым багатым ва Усходняй Еўропе - свой цуда-

беларускі рубель на бензін ці іншае паліва не абмяняеш. Не купіш і літра паліва ні па якому абменнаму курсу. Давай «зелень», марку альбо ідзі па-дмай, у якой краіне ты жывеш!

Працэнтаў з дзевяноста беларусаў разумее: «савок» - ён і ў Афрыцы «савок», а наш усё-ткі незвычайны, рынкава-сацыялістычны з пняком на ручцы і з скрыўленнем асновы на усход.

Дык вось, яднанне прывяло да таго, што сёння нашы грамадзяне купляюць бензін (напрыклад, маркі А-95) даражэй, чым усё тыя ж грамадзяне Літвы, Латвіі, Славакіі, Польшчы, Чэхіі і г.д. На мінулых выхадных у Беларусь, а менавіта ў горадзе Гродна, бензін А-95 можна было купіць за 0,65 даляра ЗША за адзін літр. А што ж, усходнееўрапейцы іншыя, без расейскай дапамогі? Калі ласка. Цэны аднаго літра А-95 у:

Літва	0,55 даляра ЗША;
Польшчы	0,59;
Славакіі	0,52;
Чэхіі	0,61;
Украіне	0,43;

Малдове	0,41;
Балгарыі	0,39.

Куды ідзем? Што да нас - то ў нікуды, бо апошнім часам здараюцца перабоі з продажам у Беларусі бензіну нават па 0,65 даляра ЗША за літр, асабліва ў Гродне і Брэсце. Няма ў дзяржавы, высвятляецца (!?) і невялікіх абарачальных сродкаў. За тое ёсць доўгі язык абяцанняў у дзяржаўнай улады.

Вынік:

1. Беларусы яшчэ гадоў дзесяць (а мо і болей) будуць аддаваць перавагу дызельным калымагам замест бензінавых аўтамашын. Нягледзячы на тое, што легкавыя аўтамабілі з дызельнымі рухавікамі ўжо даўно не каціруюцца ў Еўропе, і ўсё ад іх пазбаўляюцца. Балазе, ёсць куды.

2. Надышоў час адмовіцца ад дапамогі Расіі.

3. І самае галоўнае. Многім нашым грамадзянам трэба навучыцца думаць па-новаму.

Кацярына Зволін

Р.С.: Кошт бензіна А-95 трэцяга верасня дасягнула ўжо 0,69 даляра ЗША за літр. Тым не менш, на запраўцы па праспекту Касманаўтаў стаяла чарга з 80-ці машын.

Дарэчы, такая ж цана на бензін у Германіі. Аднак чэргаў там няма...

Працягласць жыцця зніжаецца

(страшны дыягназ статыстыкі)

Міністэрства Статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь у пачатку верасня абнарадавала дадзеныя за першае паўгоддзе ў галіне сацыяльнай сферы. Статыстыка паставіла вельмі страшны дыягназ: працягласць жыцця беларусаў рэзка знізілася, а натуральнае змяншэнне скла-ла 2,9 працэнта ад колькасці насельніцтва паводле апошняга, 1999 года пералісу.

На пачатак студзеня бягучага года працягласць жыцця мужчын-беларусаў складала 62,91 года; жанчын - 74,83 года. Сёння ад кожнай з вышэйказаных лічбаў трэба адняць недзе па гады два. Грунтуючыся на дадзеных аналітычнага цэнтры «Рынкавая эканоміка», можна зрабіць выснову: меней за беларускіх мужчын на постсавецкай прасторы жы-вуць толькі мужчыны Расіі ды Туркменістана. З жанчынамі (з працягласцю іх жыцця) у нас яшчэ больш-менш лепей, чым у былых ся-сцёр-рэспублік. Аднак і гэтыя лічбы адносныя. Звернем увагу на паказчыкі дзяржаваў з постсацыялістычнага лагера Усходняй і Паўднёва-Усходняй Еўропы (гл. табліцу).

За першае паўгоддзе бягучага года ў Беларусі нарадзілася 46 474 чалавекі, а памерла 76 121 чалавек. Натуральнае змяншэнне складала 29 647 чалавек.

У студзені-чэрвені 1999 года зарэгістравана 1 774 самазабойстваў... Ад атручванняў алкаголем памерла 1 215 чалавек.

Лічбы засмучальныя. Калі б не міграцыйны прырост у 9 100 чалавек у асноўным з Расіі, Украіны і Казахстана (рэзка павялічыўся прырост з

Таджыкістана), то ўжо на пачатак наступнага стагоддзя насельніцтва Рэспублікі Беларусь складала б менш як 10 мільёнаў чалавек. А так, працягнем з 10 мільёнамі аж да 2003 года, калі з эканомікай і экалогіяй не стане яшчэ горш. Так, менавіта гэтыя дзве прычыны з'яўляюцца асноўнымі ў змяншэнні колькасці насельніцтва Беларусі. Паспрабуем, выхавай дзіця на 1,5 мільёна беларускіх рублёў дапамогі ад дзяржавы ў месяц. За гэтыя грошы не тое што апрануць, накарміць, а нават напіць дзіця ма-лаком і сакамі немажліва. Канешне, да ўзроўня Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў з матэрыяльнай дапамогай у 300 у.а. ў месяц і аднаразовай да-памогай пры нараджэнні ў 6 500 у.а. Беларусі не дайці і ў XXI стагоддзі, аднак давесці памер дапамогі на дзіця хаця б да нармальнага, так званага «пражыткавага» ўзроўня папросту неабходна бліжэйшым часам. Калі не зрабіць гэтага, то хутка сям'я з ча-тырох чалавек будзе шматдзетнай, а маці, якая нарадзіла трох дзетак (і выхавала іх) - стане маці-гераіняй.

Пра экалагічныя праблемы гаворка іншая. Іх таксама нельга асо-бна вырашаць, як і эканамічныя. Як мы можам казаць, напрыклад, пра экалагічную бяспеку вытворчасці, калі ў прадпрыемства не хапае срод-

каў на заробак рабочым. Да таго ж, не трэба забывацца на Чарнобыль. Наступствы аварыі будуць яшчэ адчуваць не адно дзесяцігоддзе, таму неабходная нам яшчэ і сучасная медыцына ды многае іншае.

За апошнія гады Беларусь скацілася па многіх паказчыках на апошнія месцы ў Еўропе, па нека-тых - у свеце. Статыстыка ставіць беларусам страшныя дыягназы. І ця-пер пры сустрэчы беларус беларусу толькі і жадае здароўя, ды яшчэ - каб горш не было. Час надышоў нейкі смутны і жудасны.

Сяргей Міронаў

Працягласць жыцця (у гадах)		
Дзяржава	жанч.	муж.
Азербайджан	75,11	66,73
Арменія	69,93	63,02
Беларусь	73,04	61,3
Балгарыя	74,93	67,49
Венгрыя	73,12	66,4
Грузія	77,72	71,98
Казахстан	72,98	62,87
Латвія	75,1	63,15
Літва	75,31	64,96
Малдова	72,83	63,9
Польшча	75,5	67,5
Славенія	75,47	69,82
Славакія	75,78	68,88
Расія	70,36	58,97
Румынія	73,5	66,5
Украіна	73,5	64,82
Эстонія	76,03	65,91

Заўвагі: 1. Дадзеныя Цэнтра па Азербайджану, Арменіі ды Грузіі - ад агенцтва «Зудбдзідзі». 2. Інфармацыя пададзена па стану на 31 жніўня 1999 года. 3. Дадзеныя па Туркменістану (толькі па мужчынах - 60,83 года).

Крэдыторы прыціскаюць

Запозычанасці Беларусі за газ, нафту і электраэнергію па стану на 4 верасня наблізіліся да адзнакі ў 600 мільёнаў даляраў.

Палову гэтай сумы вось ужо чацвёрты месяц патрабуе акцыянернае таварыства «Газпрам», 120 мільёнаў даляраў патрабуе ўрад Літвы за электраэнергію і г.д. Аднак у Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь такіх грошай няма. Разлік беларускімі таварамі, які з вялікай цяжкасцю адбываўся раней, цяпер амаль немагчымы. Паводле меркавання кіраўнікоў РАТ «Газпрам», эканамістаў Літвы ды інш., кошт беларускіх тавараў значна завышаецца ў параўнанні з аналагічнымі з іншых краін. Беларускі ўрад пярэчыць. Аднак форму аплаты выбіраць не яму.

Наперадзе зіма. Мазуту нарыхтавана пакуль што толькі на 19 працэнтаў ад плану. Сродкаў няма. Да таго ж кошты ў Расіі падвысіліся. Магчыма, 2000-ы год нам давядзецца сустрэцца пры градусе дзесяці цяпла ў сваіх кватэрах. Становішча бесперспектыўнае.

На наш погляд, калі ў адзін цудоўны і жахлівы дзень (гледзячы для каго) момант кредыторы запатрабуюць выплату запозычанасцяў тэрмінова альбо, маўляў, усё паадключаем, перакрыем засаўкі, Беларусь зможа перайсці толькі на дро-вы. Балазе, яшчэ лесу на гады два-

тры хопіць. А што далей?

Зараз дзяржаўныя сродкі маса-вай інфармацыі даюць устаноўкі грамадзянам Беларусі, што ўсё будзе ў парадку. У жылых памяшканнях ніжэй за 18 градусаў Цэльсія тэмпература не знізіцца, а ў адміністрацыйных - ніжэй за 15.

У гэты ж самы час Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь распрацаваў схему работы народнай гаспадаркі на выпадак абмежавання паставак энерганосьбітаў на 10, 20 і 30 працэнтаў. Ці не азначае гэта, што і тэмпература ў жылых памяшкан-нях змяншацца будзе адпаведна да 16,2; 14,4 і 12,6 градусаў Цэльсія?

Вось гэта тады будзе зімачка-зіма!

Максім Жмінда

Курсы Валют

На 8 верасня Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы валют:

даляр ЗША — 282.000 беларускіх рублёў; еўра — 297.058,80; нямецкая марка — 151.883, 75; расійскі рубель — 10.920. У параўнанні з учарашнім днём афіцыйны курс даляра не змяніўся.

На «чорным» рынку наяўнай валюты ў Мінску раніцай 8 верасня даляр куплялі па 485.000—490.000 і прадавалі па 495.000—500.000 рублёў. У параўнанні з учарашнім днём курс не змяніўся.

На мінулым тыдні (30 жніўня — 5 верасня) курс долара ЗША да беларускага рубля вырас толькі на некаторых сегментах валютнага рынку краіны. Лідэрам росту стаў курс долара да безнаўнага рубля на пазабіржавым рынку — 6,2 працэнта (з 555.000—575.000 да 580.000—620.000 рублёў). На асноўнай гандлёвай сесіі Беларускай валютна-фондавай біржы долар падабраў на 0,7 працэнта (з 279.000 да 281.000 рублёў), нямецкая марка і еўра — на 2,9 працэнта (адпаведна са 149.050 да 153.380 і з 291.360 да 299.950 рублёў). Расійскі рубель патаннеў на 3,5 працэнта (з 11.270 да 10.880 рублёў). У пятніцу, 3 верасня,

аднавілася дадатковая гандлёвая сесія. Курс долара ЗША на ёй склаў 421.500 рублёў. На «чорным» рынку наяўнай валюты курс долара ЗША знізіўся за тыдзень на 0,8 працэнта (з 480.000—490.000 да 480.000—485.000 рублёў пры куплі, з 495.000—500.000 да 490.000—495.000 рублёў пры продажы). Не змяніўся курс долара ЗША ў аб-менных пунктах камерцыйных банкаў (315.000—320.000 рублёў пры куплі, 340.000 рублёў пры продажы). Афіцыйны курс долара да расійскага рубля, які ўстанаўліваецца Цэнтральным банкам Расійскай Федэрацыі, вы-рас за мінулы тыдзень на 4,3 пра-цэнта (з 24,75 да 25,82 рубля).

Усё новае - гэта добра
забытае старое

3 2 верасня на таргах Міжбанкаўскай валютна-фондавай біржы зноў пачала функцыянаваць дадатковая гандлёвая сесія. Як лічаць у Нацыянальным банку Беларусі, аднаўленне яе працы «павысіць зацікаўленасць суб'ектаў гаспадарання і індывідуальных прадпрыемстваў у вяртанні валютнай выручкі пры правядзенні знешнеэканамічных аперацый».

На гэтай сесіі курс куплі і прода-жу замежнай валюты ўстанаўліваецца з выкарыстаннем павышаючага каэфіцыенту — 1,5 (паўтара) — да афіцыйнага курсу беларускага рубля, які вызначаецца па выніках здзелак на асноўнай сесіі. Да таго ж, на думку чыноўнікаў га-лоўнага банка краіны, дадатковая сесія «будзе садзейнічаць павелічэнню золатавалютных рэзер-ваў Нацыянальнага банку, што дазволіць у перспектыве перайсці на адзіны курс беларускага рубля на ўсіх сегментах валютнага рынку». На дадатковай гандлёвай сесіі ажыццяў-ляецца продаж Нацыянальнаму бан-ку валютных сродкаў у паўнаважанымі банкамі ад свайго імя і за свой кошт або па даручэнні, а таксама за кошт сродкаў суб'ектаў гаспадарання. Пры гэтым, у адпаведнасці з дэкрэтам кіраўніка дзяржавы, курсавая розніца, якая ўзнікае паміж афіцыйным курсам і курсам продажу замежнай валюты на дадатковай сесіі, не абкладаецца

падаткам.

Паводле звестак з Нацбанка, у мэтах ажыццяўлення дзейснага кан-тролю за паступленнем валютнай выручкі на рахункі суб'ектаў гаспада-рання і за расходаваннем імі валют-ных сродкаў прынята рашэнне аб ча-совым абмежаванні аперацый на пазабіржавым валютным рынку. Пры неабходнасці выканання дагаворных абавязацельстваў перад замежнымі партнёрамі па разліках суб'екты гас-падарання (банкі) могуць звярнуцца за атрыманнем дазволу на куплю ва-люты ў іншага суб'екта гаспадарання.

Дадатковая гандлёвая сесія Міжбанкаўскай валютна-фондавай біржы ўжо дзейнічала ў 1998 годзе — з канца студзеня па канец жніўня, а потым — з сярэдзіны снежня па ка-нец лютага 1999 года. Паводле папяр-эдняй інфармацыі, умовы ціпераш-няй дадатковай гандлёвай сесіі ў цэ-лым падобныя на дзеючыя раней — продаж 30 працэнтаў выручкі на ас-ноўнай сесіі і 10 — на дадатковай.

Аляксей Арэшка

Валюту зноў абмежавалі

Пастановай Нацыянальнага банка Беларусі ўведзеныя абмежаванні на здзелкі куплі-продажу замежнай валюты, якія ажыццяўляюцца банкамі і суб'ектамі гаспадарання на пазабіржавым валютным рынку.

У прыватнасці, па-за асноўнай і дадатковай гандлёвых сесій Беларускай валютна-фондавай біржы ажыц-цяўляюцца здзелкі куплі замежнай ва-люты ўпаўнаважанымі банкамі ў суб-'ектаў гаспадарання, якія з'яўляюцца іх кліентамі, у суме менш за 1000 адзінак адной з замежных валют у дзень па кожным суб'екце гаспадарання; здзелкі продажу замежнай валюты ўпаўнаважанымі банкамі суб'ектам гас-падарання, якія з'яўляюцца іх кліентамі, у суме менш за 1000 адзінак адной з замежных валют па кожным кантрак-

це (здзелцы, аперацыі) і па кожным суб-'екце гаспадарання, але не больш за 1000 адзінак замежнай валюты ў дзень; здзелкі куплі-продажу замежнай валю-ты паміж ўпаўнаважанымі банкамі ў суме менш за 1000 адзінак адной з за-межных валют у дзень па кожным ўпаў-наважаным банку; здзелкі куплі-прода-жу замежнай валюты, што ажыццяў-ляюцца з дазволу Нацыянальнага бан-ка Беларусі або галоўных упраўленняў Нацыянальнага банка па абласцях і Менску.

Ягор Звоннікаў

9 верасня 1999 г.

ГІСТОРЫЯ І КУЛЬТУРА

Бярозаўка-99. Працяг будзе

Каля трох дзесяткаў маладых правазнаўцаў з Беларусі, Польшчы і Расеі навучаліся і адпачывалі ў жніўні ў Міжнароднай летняй школе ў Бярозаўцы.

Два гады таму з ініцыятывы гарадзенскай асацыяцыі маладых навучоўцаў «Віт» у Беларусі пачала рэалізоўвацца праграма прававой адукацыі для моладзі.

Якраз гэта і падштурхнула сябраў «Віта» да ідэі арганізаваць Міжнародную летнюю школу права. Ініцыятыву падтрымалі беларускае прадстаўніцтва Амерыканскай асацыяцыі юрыстаў (ABA/CEELI), а таксама Street Law Inc.

Месцам правядзення школы была абраная Бярозаўка. Менавіта сюды па запрашэнні арганізатараў з'ехаліся прадстаўнікі арганізацыяў-партнёраў «Віта»: Польскай Асацыяцыі Прававой Адукацыі (Варшава), Санкт-Пецярбургскага Інстытута права імя прынца П.Г.Ольдэнбургскага, Беларускай Асацыяцыі жанчын-юрыстконсультаў (Берасце, Бяроза, Пружаны, Наваполацк), Фонду «Правазнаўства» (Гомель), а таксама гарадзенскія студэнты, якія ў поўным складзе ўвайшлі ў траўні ў лік сябраў «Віта».

Разам з распрацоўкай заняткаў на падставе тэкстаў дапаможніка для школьнікаў Летняя школа мела за мэту павышэнне ўзроўню майстэрства маладых юрыстаў, якія ўжо займаліся альбо плануюць заняцца прававой адукацыяй моладзі ў сваіх рэгіёнах. Для гэтага разам з гарадзенскімі трэнерамі з Асацыяцыі «Віт» у летнік была запрошаная і адна з лепшых амерыканскіх трэнераў праграмы «Street Law» Бэбс Чорак.

Як адзначаюць і арганізатары, і

ўдзельнікі Школы, абедзве мэты з поспехам былі дасягнутыя. Вынікамі гэтага ўнікальнага летніка сталі заняткі, распрацаваныя самімі ўдзельнікамі, і, галоўнае, новыя веды і навыкі, набытыя маладымі правазнаўцамі. Яшчэ адным важным вынікам Школы стала стварэнне ў Беларусі сеткі трэнераў праграмы «Права на кожны дзень». Маладыя правазнаўцы гатовыя дапамагчы ўсім ахвотным, зацікаўленым у прававой адукацыі насельніцтва ў тым альбо іншым рэгіёне нашай краіны.

Нягледзячы на шчыльны графік працы, удзельнікі Школы пасьпелі цікава і змястоўна адпачыць. Тут былі і наведваньне старажытнага Наваградка, і экскурсія ў музей шкла ў Бярозаўцы, і начныя дыскатэкі, і беларускія песні ў выкананні піццэрскага студэнта Мішы, які засвоіў беларускую мову за сем дзён знаходжання на нашай зямлі.

У апошні дзень летніка наш карэспандэнт папрасіў падзяліцца сваімі ўражаннямі пра Школу некарых яе арганізатараў і ўдзельнікаў:

Павал Хауук, Гародня, кіраўнік Школы:

- Для мяне гэта быў першы досвед арганізацыі мерапрыемства такога маштабу. Я займаўся найперш арганізацыйнымі справамі, імкнуўся, каб людзі адчувалі сябе камфортна, каб гэты летнік запомніўся ім з добрага боку. А таму я вельмі рады з той нагоды, што кожны, хто прыехаў сюды, атрымаў задавальненне.

Дага Вазьнякоўска, Варшава, трэнера Польскай Асацыяцыі Прававой Адукацыі:

- Мне запомніцца на доўга атмасфера Школы, цудоўныя

людзі, якіх я тут сустрэла, добрыя заняткі, цудоўныя ідэі і планы. Тут была магчымасць падыйсці да кожнага, паразмаўляць. Ні на адным семінары мне не было так добра.

Вітэк Клаус, Варшава, трэнера Польскай Асацыяцыі Прававой Адукацыі:

- Мне запомніцца многае: гэта і заняткі, і матар'ялы, але найбольш - цудоўная група. Гэта было проста «экстра»!

Вольга Лукашук, Берасце, студэнтка, Беларуска асацыяцыя жанчын-юрыстконсультаў.

- Мне спадабалася арганізацыя: час, адведзены на летнік, быў выкарыстаны максімальна эфектыўна. Мы набылі шмат ведаў, якія нам сапраўды спатрэбіцца. Я спадзяюся, што ўсе, хто быў тут, - людзі сапраўды зацікаўлены ў працягу гэтай справы. А таму, я думаю, ўсё ў нас атрымаецца.

Ужо падчас працы Школы ўзнікла ідэя ладзіць яе штогод. Праграма «Права на кожны дзень» пашыраецца, расце колькасць людзей, якія хацелі б браць удзел у яе рэалізацыі. Так, у Гародні сёлета будзе падрыхтаваная новая група студэнтаў, якія разам з сваімі папярэднікамі будуць працаваць у школах, а таксама праводзіць заняткі па падставах права ў Цэнтры моладзевай адукацыі, заснаваным грамадзкімі аб'яднаннямі «Віт», «Рада-23» і Цэнтр «Трэці сэктар». Да канца года ўбачыць свет дапаможнік па асновах права для школьнікаў. Дзялянка для працы ёсць - а таму Міжнароднай летняй школе права-2000 быць!

Віктар Людвіковіч

«Слава Воршы ўжо не згорша...»

Алесь Пушкін з жонкай таксама святкаваў Аршанскую перамогу

Андрэй Мельнікаў - «Бацька» Аршанскай бітвы

Славамір Адамовіч чытае свае вершы

4 верасня пад Воршай больш за 200 чалавек з усяе Беларусі святкавалі Дзень Беларускай Вайскавай Славы. Асноўныя ўрачыстасці адбываліся на месцы славянскай Аршанскай бітвы - полі каля рэчкі Крапіўны. Удзел у святкаванні брала і невялікая група моладзі з Гродна.

Пачалася імпрэза з імшы, якую на полі бітвы, у гонар герояў аршанскай перамогі адправіў каталіцкі святар.

Пасля набажэнства рыцары з клубу Арыны Вячоркі зладзілі паказальныя баі. У адным з баёў беларускі рыцар паспяхова біўся адначасова з трыма праціўнікамі. Гэта сімвалізавала самую Аршанскую бітву, калі беларускія войскі перамаглі ў тры разы пераўзыходзячае Маскоўскае войска.

Пазней, ля вялізнага вогнішча рэй ужо вялі беларускія барды і паэты. Усёй грамадой спявалі песні Андрэя Мельнікава. Дарэчы, на свяце Андрэй ўсе называлі не інакш, як «бацька Аршанскай бітвы». Менавіта Андрэй Мельнікаў пачаў традыцыю святкавання Аршанскай перамогі на полі бітвы.

Свае песні прэзентавалі магільёўскі бард Ігар Мухін-Рабянок і рок-гурт «Нью-Лайф». Актыўны ўдзел у святкаванні ўзялі паэт Славамір Адамовіч і вядомы мастак Алесь Пушкін. Напрыканцы імпрэзы, якая скончылася толькі ранняй, удзельнікі вырашылі прыехаць на аршанскае поле і ў наступным годзе. На думку гарадзенскай групы, кожны горад са сваёй харугвай павінен прысутнічаць на гэтым свяце.

Павал Мажэйка

Багач заткнуў у страх рагач

22-23 верасня дні асенняга раўнадзенства. У народным календары ім папярэднічае свята Багач, а ў хрысціянскім - Другая Прачыстая, або Дзень нараджэння Багародзіцы. Як адно, так і другое, святы адзначаюцца 14 верасня па праваслаўнаму календару і 8 верасня па каталіцкаму календару.

Гісторыяграфічныя біблейскія крыніцы расказваюць, што бацькамі яе былі Іаакім з роду прарока і цара Давіда і Ганны з роду першасвяшчэнніка Аарона, якія пражывалі ў Галілейскім горадзе Назарэце. Нараджэнне Прасвятой Дзевы Марыі было добрай воляй Бога, ад якой павінен быў з'явіцца на свет Божы заступнік і выратавальнік чалавецтва, бо, паводле тагачасных апісанняў, людзі ў сваіх дзеяннях і паводзінах столькі награлі і дасягнулі такога маральнага ўпадку і нянавісці адзін да аднаго, што толькі воляй Бога можна было пазбавіцца падобнага грэхпадзення і павярнуць свет да спрадвечнай гармоніі жыцця. Сваім нараджэннем Прачыстая Дзева Марыя пачынае новазаветны перыяд у гісторыі хрысціянства.

Багач - язычнікае (паганскае) свята ўраджаю. Яго правядзенне, як гэта тычыцца і іншых язычніцкіх рытуалаў, абумоўлена гаспадарчай дзейнасцю чалавека і яго светапогляднымі стэрэатыпамі. Да гэтага часу ўсялякія работы на полі заканчваліся, а калі дзе і пераворвалі зямлю, дык толькі пад пазнаўсення цеплалюбівых культур - авёс, грэчку ды іншыя. Дбайны ж гаспадар імкнуўся да Багача закончыць усе палыявыя работы і нават пачысціць і схаваць да вясны земляробчы інвентар, які ў прыказках да гэтага свята называецца рагачом.

Асноўная ж сялянская праца працягвалася цяпер у гумне, на млыне: малацілі зерневыя культуры, малолі іх на муку.

Непасрэдна падчас Багачоўскіх святаў і праводзіліся рытуалы пакланенняў і ахвярапрынашэнняў Даждбогу. У нашыя дні гэтае свята «завяршэння ўборкі хлеба і гаспадарчага дастатку» (паводле этнографа Адама Багдановіча). Увогуле ж Багачом вяскоўцы называлі лубку, за-

поўненую зернем «з новага хлеба», у якім стаяла свечка. Жыта для Багача прыносілі па жменьцы-дзе ад кожнага гаспадара, воск пад свечку таксама збіралі з усяе вёскі. Прычым, падрыхтоўка свечкі суправаджаецца агульнай вячэрай усіх удзельнікаў і асобымі песнямі, што нагадваюць дажынкавыя. У дзень свята запрашалі святара, які запальваў свечку, што стаяла ў жыце, і праводзіў малебен за новы ўраджай і Божую шчодрасць да людзей. Пасля малебна лубку з жытам пераносілі на іншае падвор'е, дзе таксама маліліся Богу. І так абыходзілі ўсе двары ў вёсцы, а потым абносілі багачоўскім жытам і свечкаю статак сялянскай жывёлы, для чаго пастухі пераганялі яго бліжэй да вёскі. Пасля заканчэння рытуалаў абыходу вёскі і маленняў абносілі лубку з жытам і свечкаю ў якую-небудзь хату і ставілі на покуце да наступнага Багачоўскага свята, але кожны год у новага гаспадара. Багач павінен быў прыносіць вёсцы і асабліва таму гаспадару, у якога ён стаяў, багацце і шчасце. У апошні гада, дзе пакідалі на ўвесь год багач, наладжвалі рытуальнае застолле з пачастункамі.

У час святочнага абыходу кожны гаспадар выносіў і ставіў на двары на стол сваю лубку з жытам, ячменем ці пшаніцаю, якую пасля заканчэння маленняў святар забіраў «на карысць царквы».

У дзень Багачоўскага свята або ў бліжэйшую да яго нядзелю на Беларусі праводзіцца восенскія кірмашы, якія вызначаюцца тут незлічоным багаццем сельскагаспадарчай прадукцыі ды іншых тавараў.

Трэцяга верасня, напярэдадні Багача, у вёсках Гарадзеншчыны прайшлі святы вёсак.

Народныя прыкметы гэтага часу гавораць, што калі бусел адлятае ў вырай ды да Другой Прачыстай, альбо пасля яе, жывёла з самага ранку «рвецца на пашу», дык зіма не прымусяць доўга сябе чакаць.

«Прышоў Багач - кідай рагач і з агарода прэч!»

Марыя Саўкевіч

«Прэч маскоўскую арду!»

У ноч з 6-га на 7-га верасня, напярэдадні Дня Беларускай Вайскавай славы ў Віцебску на будынку ля плошчы Перамогі быў вывешаны бел-чырвона-белы сыяг. Таксама ля маста на набярэжнай Дзвіны, а таксама Кастрычніцкі райвыканкам былі расьпісаныя беларускімі лезунгамі.

Супрацоўнікі КГБ у колькасці дзесяці асобаў у цывільным, іхныя дзеве машыны і машына АМАПу пільнавалі плошчу. У двары дому, на якім вісеў сыяг, нібыта ўзброеных тэарыстаў у лепшых дэтэктыўных традыцыях, яны затрымалі сяброў Рады БНФ «Выбар» Рамана Салаўяна ды Юрася Карпава. На пытаньне супрацоўніка КГБ аб тым, што яны тут робяць у гэты час, быў адказ: «Гуляем». Затрыманых адвезлі ў міліцэйскі пастарунак, пратрымалі каля дзвюх гадзінаў і адпусцілі.

Нацыянальныя беларускія колеры луналі над плошчай пад зоркамі блізу паловы гадзіны.

Раніцай наведвальнікі Кастрычніцкага райвыканкаму назіралі, як улады заціралі надпісы «Жыве Беларусь!», «Далоў маскалеў!», «Масква - цэнтр зла!». Асабліва старанна, але беспаспяхова (бо зацёртая фарба чыталася) рабочыя працавалі над ужо знаёмым віцяблянам лезунгам: «Прэч маскоўскую арду!»

Ясь Ліцвін, Вітінфармбюро

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

9 верасня 1999 г.

6

Панядзелак, 13

НАШЕ КИНО

9.05 Ольга Машная и Михаил Ефремов в лирической комедии Виталия Фетисова и Владимира Грамматикова "Все наоборот". 1982 г.

10.10 КиНовости.

10.20 "Обратная точка". Режиссер Александр Мельников. Канал "Наше кино".

10.35 Марафон премьер на канале "Наше кино".

11.05 Михаил Кононов и Светлана Смехнова-Благовещина в фильме Владимира Фетина "Таежная повесть". 1979 г.

12.20 Лев Дуров, Игорь Волков и Сильвия Лука в криминальной драме Игоря Талпы "Танго над пропастью". Молдова - Россия - Болгария. 1997 г.

14.40 КиНовости.

14.50 КиНовости.

15.00 КиНовости.

15.10 КиНовости.

15.20 КиНовости.

15.30 КиНовости.

15.40 КиНовости.

15.50 КиНовости.

16.00 КиНовости.

16.10 КиНовости.

16.20 КиНовости.

16.30 КиНовости.

16.40 КиНовости.

16.50 КиНовости.

17.00 КиНовости.

17.10 КиНовости.

17.20 КиНовости.

17.30 КиНовости.

17.40 КиНовости.

17.50 КиНовости.

18.00 КиНовости.

18.10 КиНовости.

18.20 КиНовости.

18.30 КиНовости.

18.40 КиНовости.

18.50 КиНовости.

19.00 КиНовости.

19.10 КиНовости.

19.20 КиНовости.

19.30 КиНовости.

19.40 КиНовости.

19.50 КиНовости.

МИР КИНО

9.35 Ниньо Манфредо и Франсуаза Фабьян в детективном сериале "Комиссар в Риме" (Италия). Д-12. 10-я серия. "Пятно от чая". Часть 2-я.

10.40 Витторио Гассман, Стефания Сандрелли, Фанни Ардан и Филипп Нуаре в драме Этторе Сколы "Семья" (Италия - Франция). Д-13.

12.45 КиНовости.

12.55 КиНовости.

13.05 КиНовости.

13.15 КиНовости.

13.25 КиНовости.

13.35 КиНовости.

13.45 КиНовости.

13.55 КиНовости.

14.05 КиНовости.

14.15 КиНовости.

14.25 КиНовости.

14.35 КиНовости.

14.45 КиНовости.

14.55 КиНовости.

15.05 КиНовости.

15.15 КиНовости.

15.25 КиНовости.

15.35 КиНовости.

15.45 КиНовости.

15.55 КиНовости.

16.05 КиНовости.

16.15 КиНовости.

16.25 КиНовости.

16.35 КиНовости.

16.45 КиНовости.

16.55 КиНовости.

17.05 КиНовости.

17.15 КиНовости.

17.25 КиНовости.

17.35 КиНовости.

17.45 КиНовости.

17.55 КиНовости.

18.05 КиНовости.

18.15 КиНовости.

18.25 КиНовости.

18.35 КиНовости.

18.45 КиНовости.

18.55 КиНовости.

19.05 КиНовости.

19.15 КиНовости.

19.25 КиНовости.

19.35 КиНовости.

19.45 КиНовости.

19.55 КиНовости.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 "Еще неделя позади..."

9.45 Аэробика

10.10 Теннис. Открытый чемпионат США. Мужской одиночный финал. Передача из США

13.10 "Пресс-центр"

13.20 Аэробика

13.45 "Шахматное обозрение"

14.15 "Шит и мяч". Передача о баскетболе

14.45 Урок волейбола

15.00 "Пресс-центр"

15.10 "Памятные шахматные партии"

15.50 "Фехтование". Этап Кубка мира "Санкт-Петербургская рапира"

16.20 "Железный фактор". Тележурнал

16.50 "Пресс-центр"

17.00 Теннис. Международный турнир ветеранов "Кубок Петра". Личные полуфиналы. Прямая трансляция из Санкт-Петербурга

20.00 "Хроника недели"

20.30 Программа передач на завтра

20.35 "Большой ринг"

22.35 Американский футбол. К началу сезона

23.00 Новости

23.15 Железный фактор". Тележурнал

Аўторак, 14

НАШЕ КИНО

9.05 Неделя с Владимиром Меньшовым. Евгений Ханаева, Наталья Фатеева, Дмитрий Харатьян и Андрей Гусев в кинодраме Владимира Меньшова "Розыгрыш". 1976 г.

10.35 КиНовости.

10.45 Михаил Кононов и Светлана Смехнова-Благовещина в фильме Владимира Фетина "Таежная повесть". 1979 г.

12.20 Лев Дуров, Игорь Волков и Сильвия Лука в криминальной драме Игоря Талпы "Танго над пропастью". Молдова - Россия - Болгария. 1997 г.

14.40 КиНовости.

14.50 КиНовости.

15.00 КиНовости.

15.10 КиНовости.

15.20 КиНовости.

15.30 КиНовости.

15.40 КиНовости.

15.50 КиНовости.

16.00 КиНовости.

16.10 КиНовости.

16.20 КиНовости.

16.30 КиНовости.

16.40 КиНовости.

16.50 КиНовости.

17.00 КиНовости.

17.10 КиНовости.

17.20 КиНовости.

17.30 КиНовости.

17.40 КиНовости.

17.50 КиНовости.

18.00 КиНовости.

18.10 КиНовости.

18.20 КиНовости.

18.30 КиНовости.

18.40 КиНовости.

18.50 КиНовости.

19.00 КиНовости.

19.10 КиНовости.

19.20 КиНовости.

19.30 КиНовости.

19.40 КиНовости.

19.50 КиНовости.

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 6-я серия. Д-13.

10.25 Патрик Маги, Мимси Фармер и Дэвид Уорбек в фильме ужасов "Черный кот" (Италия - Великобритания). Д-17.

11.55 КиНовости.

12.05 КиНовости.

12.15 КиНовости.

12.25 КиНовости.

12.35 КиНовости.

12.45 КиНовости.

12.55 КиНовости.

13.05 КиНовости.

13.15 КиНовости.

13.25 КиНовости.

13.35 КиНовости.

13.45 КиНовости.

13.55 КиНовости.

14.05 КиНовости.

14.15 КиНовости.

14.25 КиНовости.

14.35 КиНовости.

14.45 КиНовости.

14.55 КиНовости.

15.05 КиНовости.

15.15 КиНовости.

15.25 КиНовости.

15.35 КиНовости.

15.45 КиНовости.

15.55 КиНовости.

16.05 КиНовости.

16.15 КиНовости.

16.25 КиНовости.

16.35 КиНовости.

16.45 КиНовости.

16.55 КиНовости.

17.05 КиНовости.

17.15 КиНовости.

17.25 КиНовости.

17.35 КиНовости.

17.45 КиНовости.

17.55 КиНовости.

18.05 КиНовости.

18.15 КиНовости.

18.25 КиНовости.

18.35 КиНовости.

18.45 КиНовости.

18.55 КиНовости.

19.05 КиНовости.

19.15 КиНовости.

19.25 КиНовости.

19.35 КиНовости.

19.45 КиНовости.

19.55 КиНовости.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Урок шахмат

9.55 Хроника недели

10.25 Американский футбол. "Майами Долфинс" - "Денвер Бронкос"

12.40 "Пресс-центр"

12.50 Аэробика

13.15 "Фехтование". Этап Кубка мира "Санкт-Петербургская рапира"

13.45 Железный фактор". Тележурнал

14.15 "Удивительные игры народов мира"

14.55 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу

15.00 "Пресс-центр"

15.10 Урок шахмат

15.25 Теннис. Международный турнир ветеранов "Кубок Петра". Показательный парный матч. Передача из Санкт-Петербурга

16.55 "Спортивные танцы". Тележурнал

17.50 "Пресс-центр"

18.00 "Крути педали". Тележурнал

18.30 Конный спорт. Конкур. Международные соревнования. День 1-й. Передача со спортивного комплекса "Лужники"

18.20 "Пресс-центр"

18.30 Теннис. Международный турнир ветеранов "Кубок Петра". Личный финал. Прямая трансляция из Санкт-Петербурга

20.00 "Пресс-центр"

20.20 Программа передач на завтра

20.25 "Звездный вторник"

21.25 Американский футбол. "Майами Долфинс" - "Денвер Бронкос". В перерыве (23.00) - Новости

Серада, 15

НАШЕ КИНО

9.05 Неделя с Владимиром Меньшовым. Вера Алентова, Ирина Муравьева, Раиса Рязанова и Алексей Баталов в мелодраме Владимира Меньшова "Москва слезам не верит". 2 серии. 1979 г.

11.30 КиНовости.

11.40 Леонид Филатов в кинодраме Константина Худякова "Успех". 1984 г.

13.10 Гурам Лордкипанидзе в трагикомедии Эльдыра Шенгелая "Необыкновенная выставка". 1968 г.

14.40 Мультфильм "Бедная Лиза". 1978 г.

15.00 КиНовости.

15.10 КиНовости.

15.20 КиНовости.

15.30 КиНовости.

15.40 КиНовости.

15.50 КиНовости.

16.00 КиНовости.

16.10 КиНовости.

16.20 КиНовости.

16.30 КиНовости.

16.40 КиНовости.

16.50 КиНовости.

17.00 КиНовости.

17.10 КиНовости.

17.20 КиНовости.

17.30 КиНовости.

17.40 КиНовости.

17.50 КиНовости.

18.00 КиНовости.

18.10 КиНовости.

18.20 КиНовости.

18.30 КиНовости.

18.40 КиНовости.

18.50 КиНовости.

19.00 КиНовости.

19.10 КиНовости.

19.20 КиНовости.

19.30 КиНовости.

19.40 КиНовости.

19.50 КиНовости.

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 6-я серия. Д-13.

10.25 Патрик Маги, Мимси Фармер и Дэвид Уорбек в фильме ужасов "Черный кот" (Италия - Великобритания). Д-17.

11.55 КиНовости.

12.05 КиНовости.

12.15 КиНовости.

12.25 КиНовости.

12.35 КиНовости.

12.45 КиНовости.

12.55 КиНовости.

13.05 КиНовости.

13.15 КиНовости.

13.25 КиНовости.

13.35 КиНовости.

13.45 КиНовости.

13.55 КиНовости.

14.05 КиНовости.

14.15 КиНовости.

14.25 КиНовости.

14.35 КиНовости.

14.45 КиНовости.

14.55 КиНовости.

15.05 КиНовости.

15.15 КиНовости.

15.25 КиНовости.

15.35 КиНовости.

15.45 КиНовости.

15.55 КиНовости.

16.05 КиНовости.

16.15 КиНовости.

16.25 КиНовости.

16.35 КиНовости.

16.45 КиНовости.

16.55 КиНовости.

17.05 КиНовости.

17.15 КиНовости.

17.25 КиНовости.

17.35 КиНовости.

17.45 КиНовости.

17.55 КиНовости.

18.05 КиНовости.

18.15 КиНовости.

18.25 КиНовости.

18.35 КиНовости.

18.45 КиНовости.

18.55 КиНовости.

19.05 КиНовости.

19.15 КиНовости.

19.25 КиНовости.

19.35 КиНовости.

19.45 КиНовости.

19.55 КиНовости.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Урок тенниса

10.00 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Финал. Передача из Италии

11.00 "Звездный вторник"

12.00 "Пресс-центр"

12.10 Аэробика

12.35 "Ловись рыба". Тележурнал

13.00 Чемпионат мира по Сётокан каратэ. Передача из Универсального спортивного комплекса ЦСКА. День 1-й

15.00 "Пресс-центр"

15.10 Урок тенниса

15.25 Теннис. Международный турнир ветеранов "Кубок Петра". Показательный парный матч. Передача из Санкт-Петербурга

16.55 "Спортивные танцы". Тележурнал

17.50 "Пресс-центр"

18.00 "Крути педали". Тележурнал

18.30 Конный спорт. Конкур. Международные соревнования. День 2-й. Передача со спортивного комплекса "Лужники"

20.00 "Пресс-центр"

20.10 Программа передач на завтра

20.15 Триатлон. Кубок мира. 1-й этап. Передача из Японии

21.10 Теннис. Открытый чемпионат США. Женский одиночный финал

23.00 Новости

23.15 "Крути педали". Тележурнал

Чацвер, 16

НАШЕ КИНО

9.05 Алиса Фрейндлих и Игорь Владимиров в фильме Татьяны Березанцевой и Эры Савельевой "Старомодная комедия". 1978 г.

10.35 КиНовости.

10.45 Олег Борисов, Сергей Шакуров и Сергей Никоненко в кинопритче Владимира Абдрашитова "Парад планет". 1984 г.

12.15 Неделя с Владимиром Меньшовым. Владимир Меньшов и Ирина Алферова в мелодраме Валентина Морозова "Снегурочку вызывали?". 1985 г.

13.20 Валерий Гаркалин, Елена Сафонова, Нодар Мгалоблишвили и Виктор Павлов в криминальной драме Сергея Бодрова "Катала". 1989 г.

14.40 КиНовости.

14.50 КиНовости.

15.00 КиНовости.

15.10 КиНовости.

15.20 КиНовости.

15.30 КиНовости.

15.40 КиНовости.

15.50 КиНовости.

16.00 КиНовости.

16.10 КиНовости.

16.20 КиНовости.

16.30 КиНовости.

16.40 КиНовости.

16.50 КиНовости.

17.00 КиНовости.

17.10 КиНовости.

17.20 КиНовости.

17.30 КиНовости.

17.40 КиНовости.

17.50 КиНовости.

18.00 КиНовости.

18.10 КиНовости.

18.20 КиНовости.

18.30 КиНовости.

18.40 КиНовости.

18.50 КиНовости.

19.00 КиНовости.

19.10 КиНовости.

19.20 КиНовости.

19.30 КиНовости.

19.40 КиНовости.

19.50 КиНовости.

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 6-я серия. Д-13.

10.25 Патрик Маги, Мимси Фармер и Дэвид Уорбек в фильме ужасов "Черный кот" (Италия - Великобритания). Д-17.

11.55 КиНовости.

12.05 КиНовости.

12.15 КиНовости.

12.25 КиНовости.

12.35 КиНовости.

12.45 КиНовости.

12.55 КиНовости.

13.05 КиНовости.

13.15 КиНовости.

13.25 КиНовости.

13.35 КиНовости.

13.45 КиНовости.

13.55 КиНовости.

14.05 КиНовости.

14.15 КиНовости.

14.25 КиНовости.

14.35 КиНовости.

14.45 КиНовости.

14.55 КиНовости.

15.05 КиНовости.

15.15 КиНовости.

15.25 КиНовости.

15.35 КиНовости.

15.45 КиНовости.

15.55 КиНовости.

16.05 КиНовости.

16.15 КиНовости.

16.25 КиНовости.

16.35 КиНовости.

16.45 КиНовости.

16.55 КиНовости.

17.05 КиНовости.

17.15 КиНовости.

17.25 КиНовости.

17.35 КиНовости.

17.45 КиНовости.

17.55 КиНовости.

18.05 КиНовости.

18.15 КиНовости.

18.25 КиНовости.

18.35 КиНовости.

18.45 КиНовости.

18.55 КиНовости.

19.05 КиНовости.

19.15 КиНовости.

19.25 КиНовости.

19.35 КиНовости.

19.45 КиНовости.

19.55 КиНовости.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Урок кунг-фу

9.55 Художественная гимнастика. Кубок России.

11.55 "Пресс-центр"

12.05 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Финал. Передача из Италии

13.00 Чемпионат мира по Сётокан каратэ. Передача из Универсального спортивного комплекса ЦСКА. День 2-й

15.00 "Пресс-центр"

15.10 Урок кунг-фу

15.25 Хоккей. Чемпионат России. "Металлург" (Магнитогорск) - "Кристалл" (Электросталь). Трансляция из Магнитогорска

17.50 "Пресс-центр"

18.00 Конный спорт. Конкур. Кубок Мэра г.Москвы. День 3-й. Передача со спортивного комплекса "Лужники"

19.30 Передача финальным матчем Кубка Федерации по теннису США-Россия

20.00 "Пресс-центр"

20.10 Программа передач на завтра

20.15 "По всем правилам". Спортивный тележурнал

20.25 "Хоккейный вечер"

21.05 Олимпиада. Российские Учи-Дэши в Нью-Йорке.

21.45 Теннис. Открытый чемпионат США. Мужской парный финал. В перерыве (23.00) - Новости

Пятница, 17

НАШЕ КИНО

9.05 Андрей Мягков, Елена Коренева и Анастасия Вознесенская в киноповести Аиды Манасаровой "Утренний обход". 1979 г.

10.40 КиНовости.

10.50 Приз "Ника". Сергей Бугаев, Татьяна Друбич и Станислав Говорухин в кинофантазии Сергея Соловьева "Асса". 2 серии. 1987 г.

13.15 Миша Гилевич, Светлана Копылова и Нина Усатова в кинодраме Валерия Рыбакова "Свидетель". 2 серии. 1985 г.

15.50 КиНовости.

16.00 КиНовости.

16.10 КиНовости.

16.20 КиНовости.

16.30 КиНовости.

16.40 КиНовости.

16.50 КиНовости.

17.00 КиНовости.

17.10 КиНовости.

17.20 КиНовости.

17.30 КиНовости.

17.40 КиНовости.

17.50 КиНовости.

18.00 КиНовости.

18.10 КиНовости.

18.20 КиНовости.

18.30 КиНовости.

18.40 КиНовости.

18.50 КиНовости.

19.00 КиНовости.

19.10 КиНовости.

19.20 КиНовости.

19.30 КиНовости.

19.40 КиНовости.

19.50 КиНовости.

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 6-я серия. Д-13.

10.25 Патрик Маги, Мимси Фармер и Дэвид Уорбек в фильме ужасов "Черный кот" (Италия - Великобритания). Д-17.

11.55 КиНовости.

12.05 КиНовости.

12.15 КиНовости.

12.25 КиНовости.

12.35 КиНовости.

12.45 КиНовости.

12.55 КиНовости.

13.05 КиНовости.

13.15 КиНовости.

13.25 КиНовости.

13.35 КиНовости.

13.45 КиНовости.

13.55 КиНовости.

14.05 КиНовости.

14.15 КиНовости.

14.25 КиНовости.

14.35 КиНовости.

14.45 КиНовости.

14.55 КиНовости.

15.05 КиНовости.

15.15 КиНовости.

15.25 КиНовости.

15.35 КиНовости.

15.45 КиНовости.

15.55 КиНовости.

16.05 КиНовости.

16.15 КиНовости.

16.25 КиНовости.

16.35 КиНовости.

16.45 КиНовости.

16.55 КиНовости.

17.05 КиНовости.

17.15 КиНовости.

17.25 КиНовости.

17.35 КиНовости.

17.45 КиНовости.

17.55 КиНовости.

18.05 КиНовости.

18.15 КиНовости.

18.25 КиНовости.

18.35 КиНовости.

18.45 КиНовости.

18.55 КиНовости.

19.05 КиНовости.

19.15 КиНовости.

19.25 КиНовости.

19.35 КиНовости.

19.45 КиНовости.

19.55 КиНовости.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Урок волейбола

9.55 Хоккей. Чемпионат России. "Металлург" (Магнитогорск) - "Кристалл" (Электросталь). Передача из Магнитогорска

12.00 "Пресс-центр"

12.10 Аэробика

12.35 Олимпиада. Российские Учи-Дэши в Нью-Йорке.

13.15 "Хоккейный вечер"

14.00 "Тайский бокс"

15.00 "Пресс-центр"

15.20 "Первая всероссийская конно-спортивная выставка в Сокольниках"

16.50 "Пресс-центр"

17.00 Бодибилдинг и фитнес. Гран-При "Планета фитнес". Прямая трансляция из киноконцертного зала "Россия"

20.45 "Пресс-центр"

20.55 Программа передач на завтра

21.00 "По всем правилам". Спортивный тележурнал

21.10 "Шит и мяч". Тележурнал

21.40 Теннис. Открытый чемпионат США. Мужской одиночный финал. В перерыве (23.00) - Новости

Суббота, 18

НАШЕ КИНО

9.05 Черно-белое золото. Донатас Банионис и Ролан Быков в приключенческом фильме Саввы Кулиша "Мертвый сезон". 2 серии. 1968 г.

11.15 "Интервью". В гостях у Владимира Меньшова.

11.35 Неделя с Владимиром Меньшовым. Владимир Меньшов, Александр Панкратов-Черный и Валентина Теличкина в комедии Геральда Беханова "Где находится нофельт?". 1989 г.

12.55 Татьяна Иванова, Георгий Бурков и Татьяна Васильева в мелодраме Александра Панкратова-Черного "Салон красоты". 1985 г.

14.20 Филипп Янковский и Анжелика Неволлина в киноповести Дмитрия Долинина "Сентиментальное путешествие на картошку". 1986 г.

17.20 Татьяна Иванова, Георгий Бурков и Татьяна Васильева в мелодраме Александра Панкратова-Черного "Салон красоты". 1985 г.

18.45 КиНовости.

18.55 КиНовости.

19.05 КиНовости.

19.15 КиНовости.

19.25 КиНовости.

19.35 КиНовости.

19.45 КиНовости.

19.55 КиНовости.

МИР КИНО

9.35 Робсон Грин, Никола Уокер и Майкл Фист в детективном сериале "Прикосновение зла" (Великобритания). Д-16. 1-я серия.

11.15 Майкл МакГреди, Спенсер Рошфор и Тодд Дженсен в боевике Иосси Вейна "Операция отряда "Дельта-2" (США). Д-17.

13.00 Кэрл Бернет и Эми Мадиган в мелодраме Роберта Олтмена "Праведная" (США). Д-13.

14.00 Кэрл Альт, Диди Файффер и Ронни Маркетт в криминальной драме Тибора Такача "Смертельное прошлое" (США). Д-17.

15.30 "МИРОВОЕ" КИНО.

Хэмфри Богарт и Ингрид Бергман в мелодраме Майкла Кертца "Касабланка" (США). Д-13.

17.15 Робсон Грин, Никола Уокер и Майкл Фист в детективном сериале "Прикосновение зла" (Великобритания). Д-16. 2-я серия.

19.00 Майкл Дудикoff и Тони Кертис в боевике Джорджа Эршбамера "Охотники за головами" (США). Д-13.

20.35 На Диком Западе мира кино. Роберт Редфорд в вестерне Сидни Поллака "Джеремайя Джонсон" (США). Д-17.

22.25 Джереми Айронс и Гун Ли в любовной драме Уэйна Вэнга "Китайская шкатулка" (Франция - Япония - США). Д-17.

0.10 - 1.40 Эндрю Стивенс и Тая Робертс в эротическом триллере Джема Мундры "Ночные глаза" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Теннис. Международный турнир ветеранов "Кубок Петра". Парные показательные выступления личных победителей. Передача из Санкт-Петербурга

11.05 Триатлон. Кубок мира. 1-й этап. Передача из Японии

12.00 "Пресс-центр"

12.10 Аэробика

12.35 "Тайский бокс"

13.30 "Мир скорости". Тележурнал

14.00 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу

14.05 Американский футбол. События недели

14.35 "Пресс-центр"

14.45 "Звездный вторник" (повтор от 15 сентября)

15.45 "По всем правилам". Спортивный тележурнал

15.55 Хоккей. Чемпионат России. "Торпедо" (Ярославль) - "Авангард" (Омск). Трансляция из Ярославля

18.30 "Пресс-центр"

18.40 Программа передач на завтра

18.45 Перед финальным матчем Кубка Федерации по теннису США-Россия

19.20 "По всем правилам". Спортивный тележурнал

19.30 "Большой ринг"

21.30 "Спорт-коктейль"

22

9 верасня 1999 г.

ПЯРЭСТЫ КУТ

Тры гады без перамогаў.
Так трымаць?

У Дзень Беларускай Вайскавай Славы свой апошні «гасцявы» матч адборачнага турніру да чэмпіянату Еўропы 2000 года праводзіла футбольная зборная Беларусі.

Графік выхаду нашай газеты не дазваляе нам паведаміць пра тое, ці дадала гульня са швейцарцамі славы нашаму футболу. Падзеі, якія папярэднічалі ўчарашняй гульні ў Лазане, наўрад ці падбадзёрвалі беларускіх заўзятараў. Пасля ганебнага выступу нашых клубаў у еўракубах (горш за беларускія каманды сёлета выступілі толькі прадстаўнікі карлікавай Андоры) у чарговы раз расчаравала і нацыянальная каманда Беларусі. Услед за бяскрыдай таварыскай гульні з расіянамі нашы хлопцы не здолелі адолець дома і далёка не самую моцную на кантыненте каманду Уэльса. У чарговы раз поўнае фіяска пацярпела гульнівая канцэпцыя трэнера Міхаіла Вергяненкі, які ўпарта выстаўляе супраць любых супернікаў толькі аднаго нападніка. Калі б гэта быў гулец класу Шаўчэнкі, такая тактыка, магчыма, прыносіла б перамогі. Але калі ў апошнім складзе раз за разам выходзіць той жа Уладзімір Макоўскі, які за гульні рэдка калі б'е па чужой браме, спадзявацца на поспех наўрад ці можна.

У гульні з валійцамі тупасць атакі беларусаў часткова кампенсавалася ўдарамі «дальняй артылерыі». У ролі «картылерыстаў» найчасцей выступаў Васіль Баранаў. Васіль мог увогне стаць героем матча, калі б у дадатак да надзвычай прыгожага гола ў першым тайме рэалізаваў бы яшчэ тры стопрацэнтавыя моманты. Але ў першым тай-

ме аднойчы на шляху мяча, пасланага нашым паўабаронцам, стала перакладзіна. Затым з некалькіх метраў Васіль прабіў галавой вышэй брамы. А ў другім тайме магутны ўдар паўабаронцы зноў страсянуў перакладзіну.

На фоне гэтых няўдач валійцы выгледзілі гэткімі дзецьмі Фартуны: спачатку Сондэрс дабіў няўдала адбійны Туміловічам мяч, а затым «зорны хлопчык» Райан Гігз з аўрашчы ў лёгкім руху галаву навес партнёраў.

1-2 - чарговы абаранак у афіцыйных гульніх беларусаў. Тры з паловай гады без перамогаў. Ніводнай вікторыі пры Вергяненку. Не ведаю, як адрэагуе на гэты факт сам галоўны трэнер, але дзесяць з дзесяці трэнераў іншых камандаў падалі б у адстаўку ўжо ўвечары 4 верасня.

На фоне няўдач нацыянальнай каманды, якая ўпэўнена акупавала апошні радок у турнірнай табліцы сваёй групы і месца ў канцы першай сотні міжнароднага рэйтынгу, крыху веселей выглядаюць апошнія вынікі моладзевай зборнай. Але наўрад ці варта цешыцца сябе ілюзіямі. Перамога над швейцарцамі была зда-

Дзін Саўндарс, злева ігрок зборнай Уэльса спрабуе стрымаць беларуса Андрэя Лаўрыка

быта двума брамнікамі: швейцарскі падаваў гол Дэмітрыю Агародніку, а Гаеў не даў забіць суперніку.

Ну, а ў матчы з бліжэйшым рэзервам валійцаў пераможны мяч быў забіты Віталем Ланько ў дададзены арбітрам час. Дэманстрацыя сапраўдных сілаў нашай моладзевай каманды стала сустрэча ў адказ са швейцарцамі. Нашы супернікі перамаглі з лікам 2:1.

Такая вось атрымліваецца восень беларускага футболу. Неўрадавая восень.

Вітаў Руднік

Р.С.: У панядзелак у чарговым матчы першынства краіны футбалісты «Ліды» ў Барысаве згулялі 1:1 з лідарам чэмпіянату - мясцовым БАТЭ.

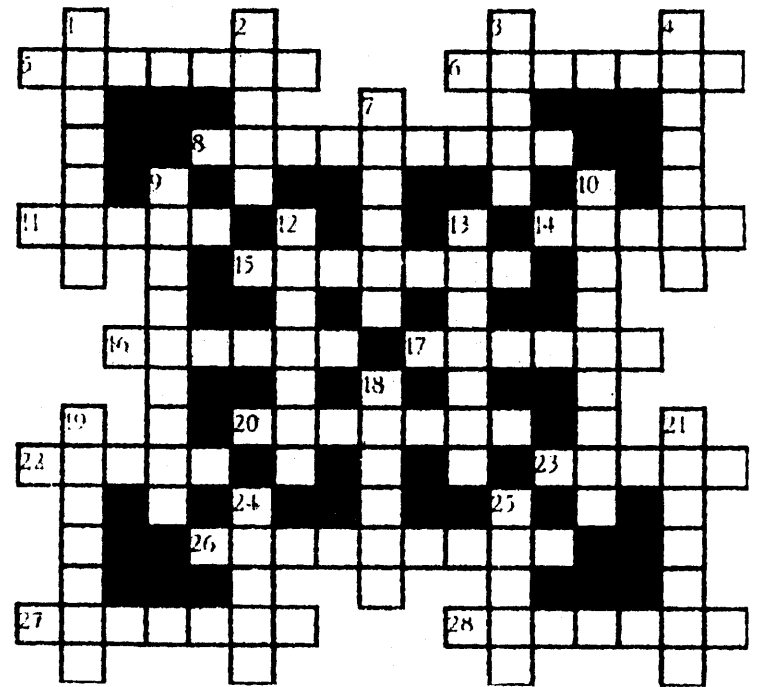
ных поспехаў ад нёманцаў у надышоўшым чэмпіянаце (нагадаем, што прыняманскі клуб быў першым пераможцам лігі, а апошнія два гады срэбраным прызёрам) не варта. Ускосным пацверджаннем таму служыць і першая няўдача за ўсе гады на традыцыйным Кубку «Крыніцы». Так што заўзятарам каманды трэба набрацца цяпершняга - сезон абяцае прайсці пад шыльдай «пераходны».

Першыя спатканні пацвердзілі тэзіс пра нівеляванне сілаў клубай спападкаў. Усе сустрэчы 4-5 верасня завяршыліся падзелам ачкоў: «Юнацтва» - «Цівалі» - 3:4, 5:2; «Сокал» - «Беркут» - 0:1, 5:2; «Ірбіс» - «Нёман» - 3:0, 1:6 (шайбы ў гарадзенцаў закінулі Лантраў, Кадыраў, Малашкевіч, Лісічкін, Чурабаў і Стэфановіч). Наступныя паядыкі нёманцы правядуць 11-12 верасня з «Цівалі» ў гасцях. 3-за адсутнасці ўласнага лёду (у палатцы працягваюцца будаўнічыя работы) падначаленыя Анатоля Варывончыка будуць пакуль трэніравацца ў Менску.

Хельмут Каменскі

Па гарызанталі: 5. Мазны ўзор на шыбах. 6. Дакумент з ЖЭСу. 8. У назве рамана Кузьмы Чорнага яно трэцяе. 11. Абавязковы да выканання. 14. Беларуская нацыянальная страва. 15. Свежае малако. 16. На паперцы з працягнутай рукой. 17. Другі па велічыні горад Літвы. 20. Горная парода. 22. Паляўнічы сабака. 23. Сякера для абчэсвання бярунны. 26. Беларуская гімнастка, чэмпіёнка свету. 27. Духі, адэкалон. 28. Панская сядзіба.

Па вертыкалі: 1. Рабочы стол цесляра. 2. Частка заробку чыноўніка. 3. Іван Навуменка. «... пры дарозе». 4. Смачная яна пасля чаркі. 7. Пажыткі ў торбе. 9. Горад, які забяспечвае Беларусь дзіцячымі малочнымі прадуктамі. 10. Паэма Тараса Шаўчэнкі. 12. Непрабачная падзея. 13. Хімічны элемент, метал. 18. Добра, каб яе давалі без працэнтаў. 19. Што адкрываюць у банку? 21. Уладар пекла. 24. Пучок валасоў. 25. Гэта ўжо занадта!

Адказы на крывававу, змешчаную ў нумары 53 (430).

Па гарызанталі: 1. Крумкач. 5. Беларус. 9. Аер. 10. Лагойск. 11. Аўчынка. 12. Акт. 14. Мюнхен. 16. Мімоза. 17. Рахунак. 20. Ткач. 23. Макет. 24. Этна. 26. Ухіл. 27. Трук. 28. Штаб. 30. «Татра». 32. Юрта. 35. Актрыса. 37. Ярутка. 38. Абсцэс. 39. Аса. 41. Цэнтнер. 42. Валадар. 43. Фаб. 44. Чукотка. 45. Нароўля.

Па вертыкалі: 1. Кулямёт. 2. Узгонка. 3. Кайзер. 4. Чака. 5. Брат. 6. Лічнік. 7. Рангоўт. 8. Спагада. 13. Крук. 15. Намітка. 16. Матраса. 18. Халат. 19. Нетры. 21. Кут. 22. Чуб. 24. Эко. 25. Ніт. 28. Шляхціч. 29. Акучнік. 31. Трус. 33. Рэцэдыў. 34. Аўстрыя. 35. Аканіт. 36. Абеляр. 39. Арфа. 40. Авен.

Анекдоты

Няголены, увесі сіні бомж з кучай торбаў падыходзіць да пункту здачы шклатары.

- Вы бутэлькі з-пад шатландскага віскі прымаеце?

- Не!

- А чаму?

- Няма тары, сэр!

Доктар пацыенту.

- Т-э-э-экс, на наступным тыдні вас паглядзіць Сяргей Сцяпанавіч...

- А хто гэта такі?

- Наш паталагаанатам.

Званок у кабінете Ельцына.

Памочнік бярэ трубку.

- Барыс Мікалаевіч, Вас прэм'ер-міністр.

Ельцын:

- Калі гэта Чарнамырдзін ці Кірыенка, то мяне няма, калі гэта Прымакоў ці Сцяпашын, то я вазьму.

Памочнік:

- Гэта Пуцін!

«Новаму рускаму» прыходзіць паведамленне на

пэйджэр: «Татка! Тэрмінова завязі страусаў у Антарктыду. Сыплюся па геаграфіі!»

- Ну і чаму ты спазніўся? Праспаў? Не мог знайсці партфель? Трамвай не хадзілі?

- Не, настаўнік. Проста я выйшаў з дому пазней, чым патрэбна.

- А чаму ты не зрабіў гэта своечасова?

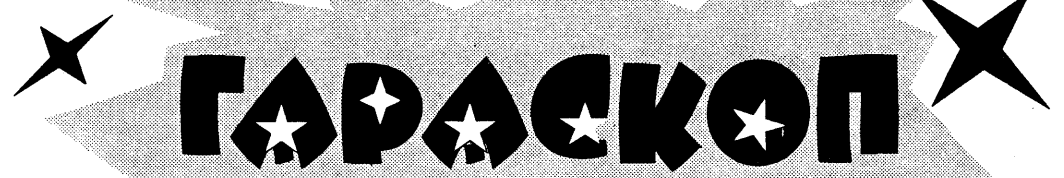
- Калі я выйшаў, ужо было позна выходзіць раней...

Сварацца два ангельцы.

- Мілорд, Вы - падлец!

- Ад мілорда чую!!!

Баран (21.03-20.04). Пасля прыёмнага ўзкэнды поспехі на любоўным фронце і халодны душ на працы. Можна спадзявацца на дапамогу Льва.

Бык (21.04-20.05). Паранейшаму добрая паласа і поспех у бізнесе. Меркуры абяцае прыток наяўных. Запросяць на вячэлле. Магчымы флірт з некім з-пад знаку Рака.

Блізняты (21.05-21.06). Стрымлівайце свае эмоцыі і беражыце нервы, асабліва ў чацвер. Апошні «подзвіг» Вашага партнёра - гэта толькі няшчасны выпадак на вытворчасці.

Рак (22.06-22.07). Укэнд прысвяціце аднаўленню сілаў. Рэкамендуецца выезд на дачу ў лес. Вернецеся з поўным

кошыкам дароў прыроды і новымі ідэямі на восень.

Леў (23.07-23.08). Восень не будзе для вас засмучальнай, калі завалодаеце сімпатый Барана, які прынесе Вам незабыўныя хваляванні.

Панна (24.08-23.09). Поспех ва ўсіх галінах. Асабліва фінансавых, хаця трэба быць асцярожней з Рыбамі.

Шалі (24.09-23.10). Венера па-ранейшаму спрыяе Вам. Не сядзіце ў хаце - адпраўцеся на вернісаж ці ў кіно. На працы трэба закончыць распачатыя справы, хаця б да сярэдзіны.

Скарпіён (24.10-22.11). Паспех на працы забяспечаны. Аднак зоркі не рацяць заўчасна раскрываць планы.

Сталец (23.11-21.12). У суботу падрыхтуйцеся для прыёму гасцей. Скарыстайцеся кулінарнымі рэцэптамі з часопіаў.

Казярог (22.12-20.01). Вам трэба запавольваць тэмп працы. Толькі на Вас трымаецца ўся праца на фірме. Адрыў ад абавязкаў дазволіць на ўсё зірнуць з боку.

Вадалей (21.01-19.02). Паспяховыя дні і шчаслівы фінансавы справы, якія зацягнуліся. Ва ўзнагароду сходзіце з каханымі ў кіно.

Рыбы (20.02-20.03). Абавязкова паклапаціцеся пра дастатковую колькасць у Вашым меню садавіны і гародніны, таму што арганізм перастроіваецца на асенні перыяд.

Ліга збяднела і знівелявалася?

Неўпрыкмет за летняй цеплынёй стартаваў зімовы спартывы сезон. У сталіцах Украіны і Беларусі распачаўся V чэмпіянат Усходне-Еўрапейскай Хакейнай Лігі. Як і летась, удзел у ім бяруць 8 клубаў з трох дзяржаў: «Сокал» (Кіеў), «Нёман» (Гродна), «Палімір» (Наваполацк), «Цівалі» (Менск), «Беркут-Кіеў», «Металург» (Ліпня), «Ірбіс» (Кіеў, экс-«Ільдзінка») і «Юнацтва» (Менск).

Турнір пройдзе па наступнай сістэме. На першым этапе клубы згуляюць у чатыры кругі з раз'ездамі, праводзячы спаранія гульні. Пасля гэтага спаборнікі падзяляцца на два квартэты, якія працягнуць барацьбу без уліку раней здабытых ачкоў. Пры падзеле на групы «А» і «Б» будзе скарыстаны прынцып цотнасці. Далей каманды чакаюць яшчэ 4-ы круг і падрупах. Завяршаецца ўсё класічным плэй-офам. У чвэрцьфінале змаганне пойдзе да двух перамогаў, далейшыя нюансы серыі плэй-оф пакуль не вызначаны.

Характэрна, што ў чарговым турніры будзе адсутнічаць прызавы грашовы фонд. Выдае на тое, што за міжсезонне клубы ўдзельнікі Лігі не пабагацелі фінансаво. Застаецца спадзявацца, што яны не збяднелі на хакейнай таленты.

Склад гарадзенскага «Нёмана» зазнаў істотныя страты. За ліпейцаў цяпер будуць выступаць лепшы нёманскі снайпер і распасоўшчык, улюбёнец гарадзенскай публікі Аляксандр Пстыга (без яго вельмі цяжка ўявіць каманду), а таксама, бадай, самы тэхнічны форвард, Юрый Чух. Яшчэ адзін нападнік - Яўген Есаулаў падаўся ў менскі «Цівалі». Пакінулі Нёман і цэлы шэраг расейскіх легіянераў: Буныкін, Азольнін, Артамонаў. Зноў заяўлены за нёманцаў Ілья Паліцынскі, які апошнія гады перманентна ад'язджаў у Польшчу. Ёсць надзея, што ў бягучым сезоне выявіцца свае лепшыя якасці маладыя: Руслан Белы, Павал Варывончык, Андрэй Гідрэвіч, Дэмітрый Дубень. Хаця асноўны «воз» давадзецца цягнуць ветэранам, працэс змены пакаленняў і арыентацыя на мясцовую моладзь непазбежныя. На мой погляд, чакаць знач-

ПАГОНЯ
Заснавальнік:
культурна-асветніцкі фонд
«Бацькаўшчына»

Адрас рэдакцыі:
230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласной узбуднянай друкарні.
Адрас: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 3 659
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 08.09.1999 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае прадастаўленым рэдакцыяй дыяпазітывам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны
рэдактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Таццяна Лущыч
камп'ютарная вэрстка:
Аляксей Салей